Svanenmärkning av

Golv

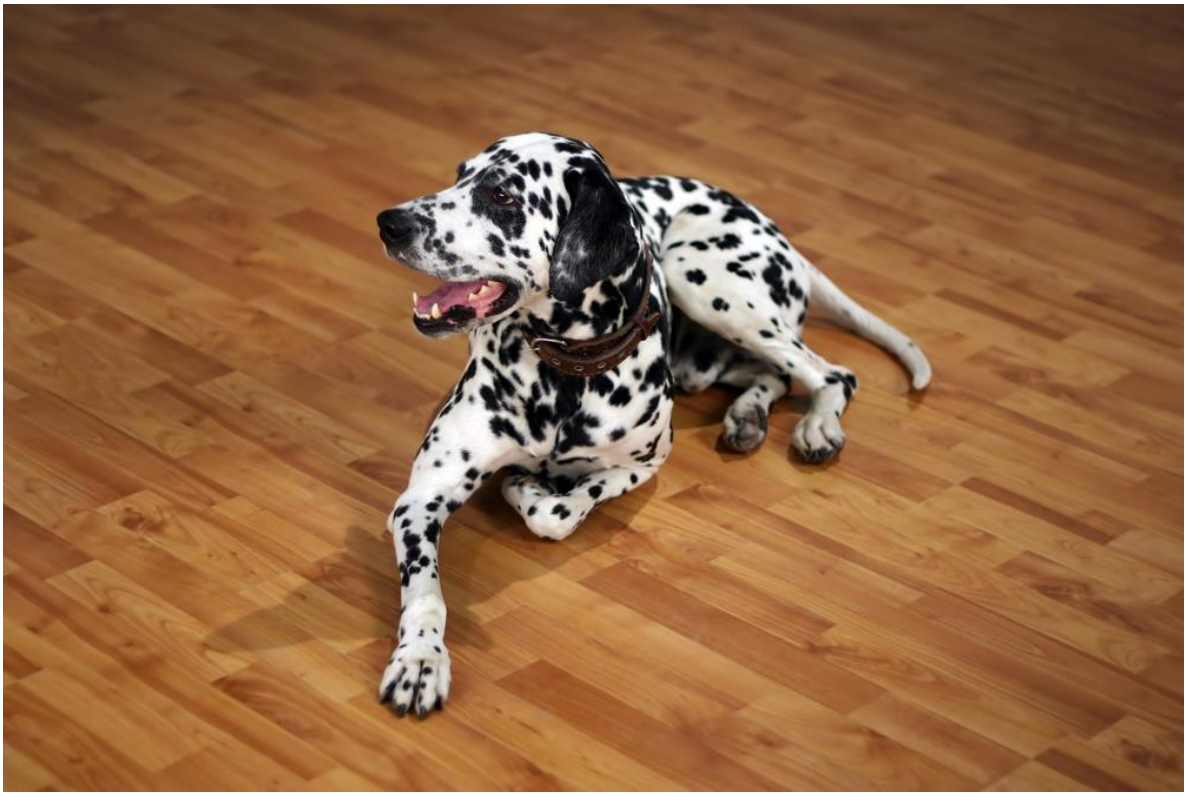

Version 6.0 • 15 maj 2014 - 22 augusti 2014
Remissförslag

Nordisk Miljömärkning

Innehåll

Vad är ett golv? 4

Varför välja Svanenmärkning? 4

Vad kan Svanenmärkas? 5

Hur söker man? 5

Vad krävs för att bli Svanenmärkt? 6

1 Begrepp och kravöversikt 7
1.1 Begrepp och definitioner 7
1.2 Översikt krav 8
2 Produkt- och materialbeskrivning 9
3 Råvaru- och materialkrav 9
3.1 Råvaror generellt 9
3.2 Massivt trä, kork och bambu 9
3.3 Textilfibrer 11
3.4 Skummade material 14
3.5 Kemikaliekrav 15
3.6 Inomhusmiljö 22
3.7 Energikrav 23
3.8 Avfallskrav 24
3.9 Funktionskrav 24
3.10 Kvalitets- och myndighetskrav 26

Marknadsföring 27

Svanenmärkets utformning 27

Efterkontroll 27

Hur länge gäller licensen? 27

Nya kriterier 28

Bilaga 1 Laboratorier och metoder för provning och analys
Bilaga 2 Materialsammansättning
Bilaga 3a Redovisning av trä- eller bamburåvara (leverantör)
Bilaga 3b Beräkningsunderlag certifierad andel trä- eller bamburåvara
Bilaga 4 Riktlinjer för skogscertifiering
Bilaga 5 Textilfibrer och textila golv
Bilaga 6 Skummade material
Bilaga 7 Klassificering av kemiska produkter
Bilaga 8 Deklaration av innehåll i kemiska produkter
Bilaga 9 Färger, färgämnen och pigment i textilgolv
Bilaga 10 Kemikaliekrav vid ytbehandling
Bilaga 11 Deklaration av energianvändning
Bilaga 12 Energiinnehåll i bränslen
Bilaga 13 Marknadsföring av Svanenmärkta golv

029 Golv, version 6.0, 15 maj 2014

Adresser

Nordiska Ministerrådet beslutade 1989 att införa en frivillig officiell miljömärkning, Svanen. Nedanstående organisationer/företag har ansvaret för det officiella miljömärket Svanen på uppdrag av respektive lands regering. För mer information se webbplatserna:

Danmark
Miljömärkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Kollegievej 6
DK-2920 Charlottenlund
Tel: +45 72 300 450
Fax: + 45 72 300 451
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Finland
Miljömärkning Finland
Box 489
FI-00101 Helsingfors
Tel: +358 424 2811
Fax: +358 424 281 299
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Island
Norræn Umhverfismerking á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavik
Tel: +354 591 20 00
Fax: +354 591 20 20
svanurinn@ust.is
www.svanurinn.is

Norge
Miljømerking
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
Fax: +47 24 14 46 01
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige
Miljömärkning Sverige AB
SE-118 80 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
Fax: +46 8 55 55 24 01
svanen@svanen.se
www.svanen.se

Detta dokument får kopieras endast i sin helhet och utan någon form av ändring. Citat får göras om upphovsmannen Nordisk Miljömärkning omnämns.

Vad är ett golv?

Golv definieras som rummets yta nedåt och är den generella term som beskriver en permanent beläggning på denna yta. Golv tillverkas av flera olika material där några vanliga är; trä (massivt eller parkett), linoleum, keramiska plattor, plast, textila fibrer och kork.

Vilket golvmaterial som väljs styrs av faktorer som krav på hållbarhet/slitstyrka, ljudisolering, stegljudsdämpning, komfort, pris, hygien och städbarhet, estetik m.m. Vissa golvmaterial ska inte installeras på ytor med hög fuktbelastning.

Golv är en heterogen produktgrupp och kan delas in i halvhårda golv, mjuka golv, plastvägg och byggkeramik. Nordisk Miljömärkning har valt att avgränsa kriterierna till själva golvbeläggningen. De golv som ryms inom denna produktgrupp ska vara avsedda för inomhusbruk och ska kunna läggas på ett underlag av exempelvis betong eller träbjälkar.

Varför välja Svanenmärkning?

Golv är en stor del av ytan inomhus i exempelvis en bostad eller på ett kontor. Det betyder att golvets innehåll har betydelse för inomhusmiljön och för risken att exponeras av oönskade ämnen. Golv och dess hälso- och miljöpåverkan i inomhusmiljön kompliceras ytterligare av att själva den yttre golvbeläggningen kan samverka med grunden (vanligen av betong), fuktskydd, ytavjämning, spackel, akustiskt dämpande material, värmeisolerande material och golvlimmet.

Flera golvmaterial, där de vanligaste är trägolv, linoleum och korkgolv består till mycket stor del av förnybara material och marknadsförs ofta av branschen som hållbara, "gröna" eller s.k. naturliga golv. Sammanställningar av genomförda livscykelbaserade analyser och jämförelser[1] visar också på att biobaserade golv som linoleum, kork och trä, har lägre miljöpåverkan inom de flesta eller alla bedömda områden jämfört med andra typer av golv.

Ett Svanenmärkt golv:

- Har hög andel förnybart och/eller återvunnet material
- Klarar hårda krav på hälso- och miljöfarliga ämnen
- Garanterar låga emissioner och en god innemiljö
- Har tillverkats energieffektivt
- Har god slitstyrka

[1] Enligt Building for Energy and ENvironmental Sustainability (BEES) program vid National Institute of Standards and TEchnology (NIST) vid U.S Department of Commerce.

Vad kan Svanenmärkas?

Golv som kan Svanenmärkas är massivt trägolv, parkettgolv, laminatgolv, linoleumgolv, korkgolv, bambugolv, textilgolv och PVC-fria plastgolv.

Golv som inte kan Svanenmärkas

- PVC-golv/vinylgolv kan inte Svanemärkas. Detsamma gäller andra golvtyper som innehåller PVC, exempelvis textilgolv med PVC-baksida.
- Gummigolv. Gummimaterial kan däremot användas som mellanskikt och/eller baksida till andra golvmaterial.
- Keramiska plattor som exempelvis kakel och klinker. Den europeiska miljömärkningen EU Ecolabel är dock öppna för denna typ av golv.
- Golv som är en del av byggnadens bärande konstruktion.
- Golv som säljs tillsammans med integrerade golvvärmesystem.
- Fogfria golv, som läggs i flytande form och därefter härdar.
- Begreppet golvavjämning som är ett samlingsnamn på produkter och metoder som används för att åstadkomma en yta som antingen är färdig för golvbeläggning eller som själv kan utgöra en färdig golvyta.
- Löslagda mattor ingår inte i denna produktgrupp men kan märkas efter Svanens eller EU Ecolabels kriterier för textilier.

Hur söker man?

Både producenter, importörer, grossister och förhandlare kan söka om licens. För att en produkt kan bli Svanenmärkt, ska samtliga krav uppfyllas.

All information som sänds till Nordisk Miljömärkning blir konfidentiellt behandlat. Underleverantörer kan skicka dokumentationen direkt till Nordisk Miljömärkning som också behandlas konfidentiellt.

Symboler i texten

För varje krav är det beskrivet hur kravet ska dokumenteras. Det finns också symboler som används för att underlätta arbetet. Symbolerna är:

✉ Skicka med

🔑 Kravet kontrolleras på plats.

Ansökan

Ansökan sker hos miljömärkningsorganisationen i det egna landet och är giltig för behandling i 12 månader. Ansökan kan behandlas av en miljömärkningsorganisation i ett annat land efter överenskommelse mellan dessa. Besked om detta lämnas till sökaren. Företag utanför de nordiska länderna ansöker hos miljömärkningsorganisationen i det nordiska land där produkterna i huvudsak ska marknadsföras.

Ansökan ska bestå av en ansökningsblankett samt dokumentation för att visa att kraven är uppfyllda (vilken dokumentation som krävs är specificerat för respektive krav). På

ansökningsblanketten ska det framgå i vilka nordiska länder de aktuella produkterna ska säljas och den uppskattade omsättningen av produkten i varje land.

Mer information och hjälp vid ansökan kan finnas. Besök respektive lands hemsida för ytterligare information.

Försäljning i Norden

En beviljad licens är giltig i hela Norden. På licensbeviset införs produkterna per land där de finns till försäljning enligt uppgifterna lämnade på ansökan. Produkterna blir publicerade på Miljömärkningens hemsida(or). Licensinnehavaren förbinder sig att informera Nordisk Miljömärkning angående förändringar i var produkten finns till försäljning. Om produkten ska säljas i andra nordiska länder än de som först uppgetts på ansökan, ska licensinnehavaren skriftligen informera om detta och skicka in extra dokumentation, om så krävs, till Nordisk Miljömärkning i det land som beviljade licensen.

Kontroll på plats

I samband med ansökan kontrollerar Nordisk Miljömärkning på plats att kraven uppfylls. Vid en sådan kontroll ska underlag för beräkningar, original till inskickade intyg, mätprotokoll, inköpsstatistik och liknande som styrker att kraven uppfylls kunna uppvisas.

Kostnader

En ansökningsavgift tas ut i samband med att företaget söker licens. Utöver det tillkommer en årsavgift baserad på det Svanenmärkta golvets omsättning.

Frågor

Vid frågor, kontakta gärna Nordisk Miljömärkning, se adresser på sidan 3.

Vad krävs för att bli Svanenmärkt?

För att få en nordisk licens beviljad måste följande dokumentation bifogas ansökan:

- Dokumentation som visar att eventuella nationella föreskrifter/särkrav är uppfyllda.
- Bruksanvisningar på alla aktuella språk.

1 Begrepp och kravöversikt

I detta avsnitt beskrivs begrepp som återfinns i kraven. För att förstå hur kraven ska tolkas och tillämpas och för en fullständigt dokumenterad licensansökan är det viktigt att läsa avsnittet först.

1.1 Begrepp och definitioner

Ingående ämne

Som ingående ämnen räknas alla ingående ämnen i den kemiska produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel eller stabilisatorer) i råvarorna men inte föroreningar från råvaruproduktionen. Som föroreningar räknas rester från råvaruproduktionen som ingår i den färdiga kemiska produkten i koncentrationer under 1 000 ppm (0,1 viktprocent, 1000 mg/kg), men inte ämnen som har tillsatts en råvara eller produkten medvetet och med syfte, oavsett mängd.

Föroreningar på råvarunivå i koncentrationer över 1 % räknas dock som ingående ämnen. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen räknas också som ingående.

För 2-komponentsprodukter är det de tillsatta ingredienserna i delkomponenterna som ska uppfylla kravet. Alternativt; om det kan dokumenteras att säkerhetsutrustning används då härdaren blandas med färgen/lacken samt om påföringen av den färdiga 2-komponentprodukten görs i ett slutet system kan kravet gälla för den färdighärdade produkten.

Fyllmedel

I kravet på andel förnybar och/eller recirkulerad råvara ges möjlighet att undanta fyllmedelunder förutsättning att fyllmedlet finns i en så riklig mängd i naturen att tillgången kan anses obegränsad. Detta är fallet för de oorganiska fyllmedel som normalt används i golv såsom kaolin, kalciumkarbonat, kalciummagnesiumkarbonat, kalciumsulftat och silikater. Pigment räknas inte som fyllmedel utan som additiv.

Flyktiga organiska föreningar (VOC)

VOC definieras som organisk förening vars begynnelsekokpunkt är högst 250° C mätt vid ett standardtryck av 101,3 kPa.

1.2 Översikt krav

Översikt över vilka krav som ett visst material ska uppfylla. Utöver materialkraven i tabellen nedan ska krav på ytbehandling och inomhusmiljö uppfyllas i alla relevanta fall. För samtliga Svanenmärkta golv ska kvalitets- och myndighetskraven uppfyllas.

Material	Nivå	Krav	Intyg	Kommentar
Samtliga material	obligatorisk	O1	Bilaga 2	
	obligatorisk	O2	Bilaga 2	
	obligatorisk	O3	Bilaga 2	
	obligatorisk	O17	Bilaga 7	
	obligatorisk	O18	Bilaga 8	
	obligatorisk	O19	-	
	obligatorisk	O20	Bilaga 8	
	obligatorisk	O21	Bilaga 8	
	obligatorisk	O22	Bilaga 8	
	obligatorisk	O31	Bilaga 10	
	obligatorisk	O36	-	
	obligatorisk	O37	-	
	obligatorisk	O38	-	
	obligatorisk	O39	-	
Trä, kork och bambu	Mer än 1 vikt-%	O4	Bilaga 3a	
	Mer än 10 vikt-%	O5	Bilaga 3b	
	Mer än 1 vikt-%	O6	Bilaga 3a	
Skivor av trä och bambu	Mer än 1 vikt-%	O4	Bilaga 3a	Omfattar ej HPL som ytbeläggning på laminatgolv
	Mer än 10 vikt-%	O5	Bilaga 3b	Omfattar ej HPL som ytbeläggning på laminatgolv
Vegetabiliska fibrer	Mer än 1 vikt-%	O7	Bilaga 5	Gäller lin (hør), bambu och andra bastfibrer
Ull och andra animaliska fibrer	Mer än 1 vikt-%	O8	testrapport	
	Mer än 1 vikt-%	O9	testrapport	
Polyamid/nylon	Mer än 5 vikt-%	O10	testrapport	Både fiber och polymermaterial. Endast jungfruligt material.
Polyuretan	Mer än 5 vikt-%	O11	Bilaga 5	Både fiber och polymer-material. Endast jungfruligt material
Samtliga fibrer	obligatoriskt	O12	Bilaga 5	
	obligatoriskt	O24	Bilaga 9	
	obligatoriskt	O25	Bilaga 9	
	obligatoriskt	O26	Bilaga 9	
	obligatoriskt	O27	Bilaga 9	
Skumplast/ skumgummi	Mer än 1 vikt-%	O13	testrapport	
Vulkaniserat skum	Mer än 1 vikt-%	O14	Bilaga 6	
Syntetisk latex (SBR) och naturlatex	Mer än 1 vikt-%	O15	testrapport	Tilläggskrav till O13-14
Polyuretanskum	Mer än 1 vikt-%	O16	Bilaga 6	Tilläggskrav till O13-14

2 Produkt- och materialbeskrivning

O1 Information om golvet

Ansökaren ska ge följande information om golvet:

- Varumärke/handelsnamn
- En beskrivning av produkten/produkterna och materialen som ingår. Ange procentuell sammansättning av materialen i golvet. Ange eventuella additiver, ytbehandlingar och fyllmedel. Produktdatablad eller motsvarande som täcker samtliga material/råvaror ska ingå i ansökan.
- En beskrivning av tillverkningsprocessen. Underleverantörer ska beskrivas med verksamhetsnamn, produktionsställe, kontaktperson samt vilken/vilka produktionssteg som utförs.

✉ En beskrivning enligt kravet ovan. Mallen i bilaga 2 kan användas för att beskriva materialsammansättningen. Produkt(data)blad kan skickas in som en del av dokumentationen.

3 Råvaru- och materialkrav

3.1 Råvaror generellt

O2 Förnybara och recirkulerade råvaror

Minst 80 viktprocent av golvet ska bestå av:

- Recirkulerat/återvunnet material och/eller
- Material med ursprung i förnybar råvara.

Oorganiska fyllmedel i golvet kan undantas från beräkningen av golvets viktprocent då dessa finns i principiellt obegränsad tillgång i naturen.

Förnybar råvara definieras som råvara som kontinuerligt och i relativt snabb takt återskapas i naturen.

Recirkulerat/återvunnet material definieras i enlighet med ISO 14021 och omfattar både förkonsument[2] material och efterkonsument material.

✉ Sammanställning över vilka råvara som ingår i golvet där råvarornas viktandel (i viktprocent) anges. Ange vilka råvaror som är förnybara och vilka som är recirkulerade/återvunna. Bilaga 2 kan användas.

O3 Klorerad plast i golv

Klorerad plast som PVC (polyvinylklorid) och PVDC (polyvinylidenklorid) får inte ingå i Svanenmärkta golv.

✉ Intyg från golvtillverkare att golvet är fritt från klorerad plast. Bilaga 2 kan användas.

3.2 Massivt trä, kork och bambu

Kraven omfattar massivt trä, kork och bambu, som ingår i golvet. Undantaget är små detaljer som ingår i golvet med mindre än 1 viktprocent som exempelvis träkilar och liknande.

[2] Förkonsument kan även benämnas pre-konsument. Efterkonsument kan även benämnas post-konsument.

O4 Ursprung och spårbarhet av trä- och fiberråvara, kork och bambu

Kravet gäller såväl certifierad som ocertifierad råvara.

Licensinnehavaren ska:

- Ha spårbarhet på alla trä-, kork- och bamburåvaror. Uppge namn (på latin och ett nordiskt språk), mängd samt geografiskt ursprung (land/delstat och region/provins) för de träslag och bambu som används.
- Ha en nedskriven rutin för hållbar trä-, kork-och bambuförsörjning.

Trä-, kork- och bamburåvara får inte komma från:

- skyddade områden eller områden som är under utredning för att bli skyddade områden;
- områden med oklara ägande- eller nyttjanderättförhållanden;
- genmodifierade träd eller plantor.

Dessutom får inte driften av skogen förstöra:

- naturskog, biodiversitet, speciella ekosystem eller viktiga ekologiska funktioner;
- sociala och kulturellt bevarande värden.

Sågspån, kutterspån, träavfall, obehandlat rivningsvirke och returfiber från annan industriell verksamhet som ingår i träskivor omfattas av kravet, men ska endast uppfylla det sista dokumentationskravet (nedskriven rutin).

Kravet omfattar inte HPL-plattor (High pressure laminate) som används som ytbeläggning på laminatgolv.

Nordisk Miljömärkning kan kräva ytterligare dokumentation om det råder osäkerhet kring råvarans ursprung.

✉ Namn (på latin och ett nordiskt språk) samt geografiskt ursprung (land/delstat och region/provins) för de träslag, kork och bambu som används. Bilaga 3a kan användas.

✉ Tillverkaren av golv ska ha e nedskriven rutin för hållbar trä-, träfiber, kork- och bamburåvaruförsörjning, kork och bambu. Rutinen ska omfatta uppdaterade listor över alla leverantörer av trä- och träfiberråvara samt kork- och bamburåvara.

O5 Trä, träskivor, kork och bambu från certifierat skogsbruk

Kravet gäller för golv som består av minst 10 viktprocent trä-, träskivor/träfiberskivor, kork och/eller bamburåvaror. På årsbasis ska:

- minst 70 % av ingående träråvara av furu, gran, björk och tropiskt trä och/eller
- minst 50 % för alla andra träslag samt bambu och kork och/eller
- minst 50 % av trä-och bamburåvara till träskivor/träfiberskivor*

komma från områden där driften är certifierad efter skogsstandard och certifieringssystem som uppfyller kraven angivna i bilaga 4 eller vara certifierade som ekologiskt odlad eller att odlingen är under omställning mot en ekologisk produktion.

**Sågspån, kutterspån, träavfall, obehandlat rivningsvirke och returfiber från annan industriell verksamhet som ingår i träskivor omfattas inte av kravet. Kravet omfattar inte heller HPL-plattor (High pressure laminate) som används som ytbeläggning på laminatgolv.*

Nordisk Miljömärkning har rätt att kräva in ytterligare dokumentation för att granska om kraven inom den aktuella skogsstandarden och certifieringssystemet kan godkännas. Sådan dokumentation kan t.ex. bestå av en kopia av certifieringsorganets slutrapport, kopia av skogsstandarden (inklusive namn, adress och telefonnummer till den organisation som utformat standarden) samt referenser till personer som representerar parter och intressegrupper som varit inbjudna att delta i arbetet med att ta fram standarden.

✉ Redovisning av andelen trävirke från certifierat skogsbruk samt beräkningsunderlag. Bilaga 3b kan användas.

✉ Kopia på relevanta skogsbrukscertifikat som lever upp till de riktlinjer för skogscertifiering och ekologisk odling som finns beskrivna i bilaga 4.

O6 Biocidanvändning vid avverkning/skörd

Efter avverkning får trävirket- eller bambun inte ha behandlats med bekämpningsmedel som WHO har klassificerat som typ 1A och typ 1B.

Kravet omfattar behandling av trästockar efter avverkning och bambu efter skörd.

På WHO:s hemsida http://www.who.int/ipcs/publications/pesticides_hazard_2009.pdf finns guidelines och en förteckning över bekämpningsmedel och deras klassificering. Det går även bra att kontakta något av sekretariaten inom Nordisk Miljömärkning.

✉ Redogörelse från trä- och bambuleverantören över vilka bekämpningsmedel som använts och en deklaration i enlighet med bilaga 3a för varje enskild produkt.

3.3 Textilfibrer

Kraven i detta avsnitt omfattar textilfibrer och polymerer som finns i mer än 1 viktsprocent av golvet.

Generellt gäller att om textilfibern är råvara till textilier märkta med Svanen eller EU Ecolabel är samtliga fiberkrav uppfyllda då kraven är harmoniserade mellan märkningssystemen. Ange i så fall producent, licensnummer för textilen och namn på fibern.

3.3.1 Vegetabiliska fibrer

O7 Lin (hør), bambu och andra bastfibrer

Vid odling av bambu, lin, och andra bastfibrer (hampa, jute, kokos m.fl.) får endast de pesticider användas som är tillåtna enligt EU:s förordning om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden (1107/2009/EG).

Framställning av lin, bambu och andra bastfibrer med vattenrötning är endast tillåtet om avloppsvattnet från vattenrötningen genomgår rening så att den kemiska syreförbrukningen (COD) eller den totala mängden organiskt bundet kol (TOC) reduceras till minst:

- 75 % för hampa
- 95 % för lin och andra bastfibrer

Kemisk syreförbrukning (COD) ska analyseras enligt ISO 6060 eller annan jämförbar metod. Krav på analyslaboratoriet och provtagningsmetoder för COD/TOC är angivna i bilaga 1.

Analys av PCOD eller BOD kan också användas som verifikat om en korrelation till COD kan uppvisas.

Bambu ska i tillägg uppfylla kraven på träråvara (O4-O6).

✉ Intyg om att endast godkända pesticider används, bilaga 5 kan användas.

✉ Analysrapport från producent av bastfibern som visar att kravet är uppfyllt då vattenrötning används.

3.3.2 Animaliska fibrer

O8 Farliga ämnen i obearbetad ull och andra keratinfibrer

Den totala halten av följande ämnen får inte överstiga 0,5 ppm:

γ-hexaklorcyklohexan (lindan), α-hexaklorcyklohexan, β-hexaklorcyklohexan, δ-hexaklorcyklohexan, aldrin, dieldrin, endrin, p,p'-DDT och p,p'-DDD.

Den totala halten av följande ämnen får inte överstiga 0,5 ppm: cypermetrin, deltametrin, fenvalerat, cyhalotrin och flumetrin.

Det totala innehållet av följande ämnen får inte överstiga 2 ppm: diazinon, malation propetamfos, klorfenvinfos, diklorfention, klorpyrifos, fenklorfos.

Det totala innehållet av följande ämnen får inte överstiga 2 ppm: diflubensuron, triflumuron och dicyklanil.

Analysen ska genomföras på råull innan den genomgår någon våtbehandling, för varje parti ull som används i produktionen av det Svanenmärkta golvet.

Provtagning och analys ska genomföras enligt IWTO Draft Test Method 59 eller motsvarande.

Kravet gäller inte om licensansökaren istället kan dokumentera vilka bönder som har producerat minst 75 viktprocent av ullen eller keratinfibrerna och att bönderna kan intyga att de ovan nämnda ämnena/produkterna inte är använda på det aktuella området eller på djuren.

Kravet gäller heller inte om ullen är ekologiskt certifierad.

Med ekologisk menas ull produceras enligt Europarådets förordning om ekologisk produktion av jordbruks-produkter (2092/91/EEG) eller produkter som är producerade på liknande sätt och under motsvarande kontrollbetingelser. Exempel är KRAV, SKAL, IFOAM, IMO, KBA, OCIA, TDA och DEMETER.

✉ Testrapport som visar att kravet är uppfyllt enligt testmetod IWTO Draft Test Method 59 eller intyg från den fiberproducerande bonden om att angivna ämnen inte har använts. Översikt över andelen ull som detta gäller alternativt giltigt certifikat som visar att ullen är ekologiskt framställd enligt Europarådets förordning (2092/91/EEG) om ekologisk produktion av jordbruksprodukter eller motsvarande system.

O9 Utsläpp från ulltvätteriet

Utsläpp av syreförbrukande substans (COD) i avloppsvatten från avfettning får oavsett om det renas on-site/internt eller off-site/externt, inte överstiga 20 g/kg obearbetad ull, uttryckt som årligt genomsnitt.

Vid off-site rening beräknas utsläppet av COD genom att multiplicera COD-utsläppet från ulltvätteriet med reningsanläggningens genomsnittliga reningsgrad.

Mätning av PCOD, TOC (totalt organiskt kol) eller BOD-7 (biokemisk syreförbrukning) kan också användas som underlag om korrelationen till COD visas.

När avloppsvattnet renas on-site ska dessutom:

- pH-värdet på vattnet som leds till recipient vara 6-9 (om inte pH-värdet i recipienten ligger utanför detta intervall).
- temperaturen på vattnet som leds till recipient understiga 40°C (om inte temperaturen i recipienten är högre).

Kemisk syreförbrukning (COD) ska analyseras enligt ISO 6060 eller annan jämförbar metod. Krav på analyslaboratoriet och analysmetoder är angivna i bilaga 1.

✉ Beskrivning över hur avloppsvattnet från tvätterier behandlas och hur COD-utsläpp mäts och övervakas.

✉ Testrapport från ulltvätteriet som visar att gränsvärdet för kemisk syreförbrukning COD är uppfyllt.

✉ Rapporter från ulltvätteriet som visar mätningar av pH och temperatur i avloppsvattnet.

3.3.3 Syntetiska fibrer och syntetiska polymerer

Kraven gäller för de fibrer och/eller polymerer som finns i golvet i 5 viktprocent eller mer och omfattar:

- jungfruliga syntetiska fibrer
- jungfruliga syntetiska polymerer exempelvis i plastgolv eller som baksidesmaterial

Recirkulerade fibrer/polymerer tillverkade av återvunnen råvara är undantagna dessa krav.

Om det skulle bli aktuellt att licensiera andra syntetiska fibrer eller polymer än de som finns i detta avsnitt, förbehåller sig Nordisk Miljömärkning rätten att utveckla kriterierna med motsvarande krav som finns i Svanenmärkning av Textilier, skinn och läder.

O10 Polyamid (nylon)

Det årliga genomsnittliga utsläppet till luft av dikväveoxid (N_2O) från tillverkning av monomer från inte överstiga10 g/kg tillverkad polyamid 6-fiber eller 50 g/kg tillverkad polyamid 6.6-fiber.

Krav på analyslaboratoriet och analysmetoder är angivna i bilaga 1.

✉ Detaljerad information och/eller testrapport från producent av polyamidfibern som visar att kravet är uppfyllt på årasbasis från tillverkningsenheten.

O11 Polyuretan

Vid tillverkning av polyuretan får isocyanat föreningar endast användas i slutna processer där rekommenderad/föreskriven skyddsutrustning används.

Halogenerade flamskyddsmedel får inte ingå.

✉ Intyg att kravet är uppfyllt. Bilaga 5 kan användas.

3.3.4 Krav för samtliga textilfibrer

Kravet omfattar kemikalier och kemiska produkter som används vid behandling av alla typer av fibrer. Övriga kemikalier/kemiska produkter som används i anläggningen, exempelvis för rengöring av produktionsutrustning omfattas inte.

O12 Hjälpkemikalier vid fiberframställning

Inget av nedanstående ämnen får ingå i något av de preparat/produkter/ beredningar som används:

- alkylfenoletoxylater (APEO)
- linjära alkylbensensulfonater (LAS)
- dimetylbis(hydrogenerad talgalkyl)ammoniumklorid (DHTDMAC)
- distearyldimetylammoniumklorid (DSDMAC)
- ditalgalkyldimetylammoniumklorid (DTDMAC)
- etylendiamintetraacetat (EDTA)
- dietylentriaminpentaacetat (DTPA)

✉ Fibertillverkaren ska intyga att kravet uppfylls. Bilaga 5 kan användas.

3.4 Skummade material

Skummade material används som bärare och baksida till många olika golv både på rulle och som platta. Nedanstående krav gäller för skummade material som ingår i mer än 1 viktsprocent i golvet oavsett golvmaterial/golvtyp.

Kraven gäller inte för skummade material i emballage och skydd under lagring och transport och som inte är en del av golvet.

O13 Utsläpp till vatten från produktion av skumplast-skumgummi

Utsläpp av syreförbrukande substans till vatten från produktion av skumplast-skumgummi ska vara reducerad med 90 % mätt som COD eller TOC. Reduktionen kan uppnås genom on-site eller off-site rening. Vid off-site rening kan avloppsrenings-anläggningens genomsnittliga reningsgrad användas.

Kemisk syreförbrukning (COD) ska analyseras enligt ISO 6060. Krav på analyslaboratoriet och analysmetoder finns i bilaga 1.

✉ Beskrivning över hur avloppsvattnet från skumplasttillverkningen behandlas och hur COD-utsläpp mäts och övervakas.

✉ Testrapport som visar att gränsvärdet för kemisk syreförbrukning (COD) är uppfyllt.

O14 Vulkaniserat skum

Vulkaniserat skum får inte användas i Svanenmärkta golv.

✉ Intyg från ansökare att kravet efterlevs. Bilaga 6 kan användas.

O15 Tilläggskrav för syntetisk latex (SBR) och naturlatex

Innehållet av 1,3-butadien ska vara mindre än 1 mg/kg latex.

Innehållet av nedanstående PAH:er får sammanlagt inte överstiga 0,2 mg/kg latex.

- Benzo[A]Pyrene, CAS nr.: 50-32-8
- Benzo[E]Pyrene, CAS nr.: 192-97-2
- Benzo[A]Anthracene, CAS nr.: 56-55-3
- Dibenzo[A,H]Anthracene, CAS nr.: 53-70-3
- Benzo[B]Fluoranthene, CAS nr.: 205-99-2
- Benzo[J]Fluoranthene, CAS nr.: 205-82-3
- Benzo[K]Fluoranthene, CAS nr.: 207-08-9
- Chrysene, CAS nr.: 218-01-9

Koncentrationen av N-nitrosaminer får inte överstiga 0,0005 mg/m^3 uppmätt i klimatkammare.

Föroreningsgränsen på 1000 ppm gäller inte detta krav.

Krav på analyslaboratorier och analysmetoder finns angivna i bilaga 1.

✉ Resultat från analys/test av innehåll av 1,3-butadien, de i kraven angivna PAH:erna i latex respektive N-nitrosaminer.

O16 Tilläggskrav för polyuretanskum

Tenn i organisk form (tenn bundet till en kolatom) får inte ingå.

CFC, HCFC, HFC (hydofluorkarboner) eller metylenklorid får inte ingå som blåsmedel.

Isocyanat föreningar får bara användas i slutna processer där rekommenderad/ föreskriven skyddsutrustning används.

N, N - Dimetylacetamid (DMAc) får inte ingå i produktionen.

✉ Intyg från ansökare att kravet uppfylls. Bilaga 6 kan användas.

3.5 Kemikaliekrav

Kemikaliekraven omfattar alla ämnen, kemikalier och kemiska produkter som tillsätts golvet eller som används vid produktionen av golvet inklusive ytbehandling. Produktionen är här definierat som all produktion/behandling som sker hos golv-producent eller hos dennes underleverantörer av material eller råvaror. Alla de kemiska krav som är relevanta för varje golvtyp ska uppfyllas.

Kraven gäller exempelvis för lim, färg, bets, lack, impregnering, fogmassor, pigment, blekkemikalier, bindemedel etc. Kraven gäller även kemikalier som ingår i golvets beståndsdelar som exempelvis byggskivor.

För vissa material gäller även specifika kemikaliekrav i tillägg till de generella kemikalie-kraven nedan. Sådana specifika tilläggskrav anges då i kapitlet för det aktuella golv-materialet. I följande kapitel finns det specifika tilläggskrav till kemikalier:

- 3.3.4 Krav för samtliga textilfibrer
- 3.5.2 Färger, färgämnen och pigment i textilgolv
- 3.5.3 Kemikaliekrav gäller endast för ytbehandling (gäller ytbehandling av alla golvtyp, relevanta krav uppfylls)

För definition av begreppet "ingå" se inledande avsnitt 1.1 Begrepp och definitioner.

3.5.1 Generella kemikaliekrav

O17 Klassificering av kemiska produkter

Kemiska produkter som används vid produktion av Svanenmärkta golv får inte vara klassificerade/märkta enligt tabell nedan. Klassificeringen ska vara enligt gällande lagstiftning (CLP-förordning 1272/2008 eller EU:s preparatdirektiv 1999/45/EEC 2008, eller senare).

Observera att klassificering enligt preparatdirektivet endast kan användas till och med 31 maj 2015.

Kemiska produkter till ytbehandling är undantagna från kravet på klassificeringen "Farlig för vattenmiljön/Miljöfarlig" eftersom det regleras i eget krav se O29.

Limprodukter som innehåller isocyanater och/eller formaldehyd är undantagna kravet på klassificeringen R40 (kategori 3)/H351 (Carc 2).

Klassificering enligt CLP-förordningen 1272/2008		**Klassificering enligt preparatdirektivet 1999/45/EC 2008**
Faroklass och kategori	**H fraser**	**Faroklass och R-fraser**
Farlig för vattenmiljön Kategori akut 1 Kronisk 1-2	H400, H410, H411, H412	N med R50, R50/53, R51/53, R52/53
Farligt för ozonskiktet	H 420	R 59
Akut toxicitet Kategori 1 – 3	H300, H310, H330, H301, H311, H331,	T+ med R26, R27, R28, R39 T med r23, R24, R25, R39, R48
Specifik organtoxicitet (STOT) med enstaka och upprepad exponering STOT SE kategori 1-2 STOT RE kategori 1-2	H370, H371, H372, H373	T+ med R39 T med R39,R48, Xn med R68
Cancerframkallande Carc 1A/1B/2	H350, H350i eller H351	T med R45 och/eller R49 (Carc 1 eller Carc 2) eller Xn med R40 (Carc 3)
Mutagen Mut 1A/B/2	H340, H341	T med R46 (Mut 1 eller Mut 2), Xn med R68 (Mut 3)
Reproduktionstoxicitet Repr 1A/1B/2	H360, H361, H362	T med R60, R61, R64, R33 (Repr1 eller Repr2), Xn med R62, R63, R64, R33 (Repr3)
Hud- eller luftvägssensibiliserande	Kategori 1, 1a eller 1b med H334, Kategori 1, 1a eller 1b med H317 eller märkas med angivelsen: ”Innehåller (namnet på det sensibiliserande ämnet). Kan orsaka en allergisk reaktion.”*	Xn med R42, Xi med R43

** Undantag från denna fras ges om den beror av innehållet av in-can konserveringsmedel. Se i övrigt krav O19 gällande konserveringsmedel.*

☒ Deklaration från tillverkaren/leverantören av den kemiska produkten i enlighet med bilaga 7. Dessutom säkerhetsdatablad enligt gällande europeisk lagstiftning för alla kemiska produkter.

O18 CMR-ämnen

I de kemiska produkter som används i produktionen av Svanenmärkta golv får det inte ingå kemiska ämnen som är eller som kan avge ämnen som är klassificerade som cancerframkallande (Carc), mutagena (Mut), reproduktionstoxiska (Rep) enligt CLP förordningen 1272/2008 eller EU:s ämnesdirektiv 67/548/EEC med senare ändringar och anpassningar, se tabell nedan. Observera att klassificering enligt preparatdirektivet endast är giltig till och med 31 maj 2015.

Klassificering enligt CLP-förordningen 1272/2008		**Klassificering enligt preparatdirektivet 1999/45/EC 2008**
Faroklass och kategori	**H fraser**	**Faroklass och R-fraser**
Cancerframkallande Kategori Carc 1A/1B/2	H350, H350i, H351	T med R45 eller R49. Eller Xn med R40
Mutagen Mut 1A/B/2	H340, H341	T med R46 eller Xn med R68
Reproduktionstoxisk Repr 1A/1B/2	H360, H361, H362	T med R60 eller R61. Eller Xn med R62, R63 och/eller R64.

Limprodukter som innehåller isocyanater och/eller formaldehyd klassificerade som R40 (kategori 3)/H351 (Carc 2) är undantagna från kravet.

☒ Deklaration från tillverkaren/leverantören av den kemiska produkten i enlighet med bilaga 8. Dessutom säkerhetsdatablad enligt gällande europeisk lagstiftning för alla kemiska produkter.

O19 Isotiazolinon

Följande konserveringsmedel får inte ingå i kemiska produkter:

- Isotiazoliner i mer än 500 ppm
- Blandning (3:1) av CMIT/MIT (5 klor-2-metyl-3(2H)-isotiazolon CAS-nr 26172–55-4 respektive 2-Metyl-3(2H)-isotiazolon CAS-nr 2682-20-4) i mer än 15 ppm.
- 2-metyl-2H-isotiazol-3-on i mer än 200 ppm.

✉ Beräkning som tydligt visar att kravet på isotiazolinoner uppfylls.

O20 Övriga exkluderade ämnen

Följande ämnen får inte ingå i Svanenmärkta golv eller ingå i kemikalier och kemiska produkter som används i produktionen av Svanenmärkta golv.

- Ämnen på Kandidatlistan*
- Persistenta, bioackumulerbara och toxiska (PBT) organiska ämnen**
- Mycket persistenta och mycket bioackumulerbara (vPvB) organiska ämnen**
- Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 på EU:s prioritetslista över ämnen, som ska undersökas närmare för hormonstörande effekter. Se följande länk: http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 och framåt)
- APEO-alkylfenoletoxilater och andra alkylfenolderivat (ämnen som avger alkylfenoler vid nedbrytning)
- Halogenerade organiska föreningar***
- Ftalater
- Aziridin och polyaziridiner
- Pigment och tillsatser baserade på bly, tenn, kadmium, krom VI och kvicksilver samt föreningar av dessa. Undantag finns för krom till färgning av textilfibrer, se O24
- Flyktiga aromatiska föreningar överstigande 1 viktprocent

** Kandidatlistan finns på ECHAs hemsida: http://echa.europa.eu/sv/candidate-list-table*

*** PBT och vPvB-ämnen definieras i Bilaga XIII i Reach-förordningen (Förordning 1907/2006/EG). Ämnen som uppfyller, eller ämnen som bildar ämnen som uppfyller PBT- eller vPvB-kriterierna finns upptagna på http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt. Ämnen som har "skjutits upp" eller ämnen "under utvärdering" anses inte ha PBT-eller vPvB-egenskaper.*

**** Halogenerade organiska färgpigment som uppfyller EU:s krav för färgpigment i matvaruförpackningar enligt resolution AP (89) punkt 2.5 undantas från kravet.*

✉ Deklaration från tillverkaren/leverantören av den kemiska produkten i enlighet med bilaga 8. Dessutom säkerhetsdatablad enligt gällande europeisk lagstiftning för alla kemiska produkter.

O21 VOC i lim

Lim får inte innehålla mer än 3 viktprocent flyktiga organiska föreningar (VOC).

✉ Deklaration från tillverkaren/leverantören av den kemiska produkten i enlighet med bilaga 8. Dessutom säkerhetsdatablad enligt gällande europeisk lagstiftning för alla kemiska produkter.

O22 Antibakteriella ämnen och biocider

Följande ämnen får inte tillsättas golvet i syfte att erhålla en desinficerande eller antibakteriell behandling eller en desinficerande eller antibakteriell yta:

- Antibakteriella ämnen (inklusive silverjoner, nanosilver och nanokoppar) och/eller
- Biocider i form av rena verksamma ämnen eller som biocidprodukter.

✉ Intyg från golvtillverkaren som visar att kravet är uppfyllt. Bilaga 10 kan användas.

O23 Nanopartiklar

Nanopartiklar (från nanomaterial*) får inte ingå i kemiska produkter eller i det färdiga Svanenmärkta golvet. Följande är undantagna från kravet:

- Pigment**
- Naturligt förekommande oorganiska fyllmedel***
- Syntetisk amorf silika****
- Polymer dispersioner

** Definitionen av nanomaterial följer EU-kommissionens definition av nanomaterial från den 18 oktober 2011 (2011/696/EU): "Nanomaterial är ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1–100 nm."*

*** nanotitandioxid räknas inte som pigment och omfattas därför av kravet.*

****detta gäller fyllmedel som omfattas av bilaga V punkt 7 i REACH.*

***** detta gäller traditionell syntetisk amorf silika. Kemiskt modifierad kolloidal silika kan ingå så länge silikapartiklarna bildar aggregat i den slutliga produkten. För ytbehandlade nanopartiklar ska ytbehandlingen uppfylla kemikaliekraven i O20 (Klassificering av ingående kemiska ämnen) och O22 (Övriga exkluderade ämnen).*

✉ Producenten ska uppge eventuella nanomaterial som ingår i produkten.

✉ Intyg enligt bilaga 8 från tillverkaren av det Svanenmärkta golvet respektive från producenten av varje råvara.

3.5.2 Färger, färgämnen och pigment i textilgolv

Nedanstående krav gäller för färgning av garn och fibrer som används vid tillverkning av textilgolv hos golvproducent och dennes underleverantör/-er.

O24 Krombetsning

Krombetsning är inte tillåten.

✉ Deklaration från färgeriet om att krombetsning inte används. Bilaga 9 kan användas.

O25 Metallkomplexfärger

Metallkomplexsfärger är bara tillåtna för infärgning av textilfibrer av ull och ullblandningar. Utsläpp till vatten från rening får inte överstiga:

- 5 mg/kg fiber för koppar (Cu)
- 3 mg/kg fiber för krom (Cr) respektive
- 5 mg/kg fiber för nickel (Ni)

Utsläpp av Cu och Ni ska analyseras enligt ISO 8288 och utsläpp av Cr ska analyseras enligt EN 1233 eller andra jämförbara metoder. Krav på analyslaboratoriet och analysmetoder är angivna i bilaga 1.

✉ Deklaration från färgeriet att metallkomplexfärger inte används och/eller testrapporter som visar att kravet är uppfyllt. Bilaga 9 kan användas.

O26 Azofärger

Azofärger som kan avspalta aromatiska aminer angivna i tabellen nedan får inte användas.

Azofargestoffer	**CAS -nr**
4-aminodiphenyl	92-67-1
Benzidin	92-87-5
4-chlor-o-toluidin	95-69-2
2-naphthylamin	91-59-8
o-amino-azotoluen	97-56-3
2-amino-4-nitrotoluen	99-55-8
p-chloranilin	106-47-8
2,4-diaminoanisol	615-05-4
4,4´-diaminodiphenylmethan	101-77-9
3,3´-dichlorbenzidin	91-94-1
3,3´-dimethoxybenzidin	119-90-4
3,3´-dimethylbenzidin	119-93-7
3,3´-dimethyl-4,4´-diaminodiphenylmethan	838-88-0
p-cresidine	120-71-8
4,4'-oxydianiline	101-80-4
4,4'-thiodianiline	139-65-1
o-toluidine	95-53-4
2,4-diaminotoluene	95-80-7
2,4,5-trimethylaniline	137-17-7
4-aminoazobenzene	60-09-3
o-anisidine	90-04-0
2,4-Xylidine	95-68-1
2,6-Xylidine	87-62-7

Analys av aminer avspaltade från azofärger ska utföras i enlighet med EN 14362-1 och EN 14362-3. Krav på analyslaboratoriet och analysmetoder är angivna i bilaga 1.

✉ Deklaration från färgproducent att dessa färger inte användas och/eller testrapport som visar att kravet är uppfyllt. Bilaga 9 kan användas.

O27 Allergiframkallande färgämnen

Allergiframkallande färgämnen listade i tabellen nedan får inte användas.

Generiskt namn	**CAS-nr**
Disperse Blue 1	2475-45-8
Disperse Blue 3	2475-46-9
Disperse Blue 7	3179-90-6
Disperse Blue 26	3860-63-7
Disperse Blue 35	12222-75-2
Disperse Blue 102	12222-97-8
Disperse Blue 106	12223-01-7
Disperse Blue 124	61951-51-7
Disperse Brown 1	23355-64-8
Disperse Orange 1	2581-69-3
Disperse Orange 3	730-40-5
Disperse Orange 37	12223-33-5
Disperse Orange 76	

Disperse Orange 149	85136-74-9
Disperse Red 1	2872-52-8
Disperse Red 11	2872-48-2
Disperse Red 17	3179-89-3
Disperse Yellow 1	119-15-3
Disperse Yellow 3	2832-40-8
Disperse Yellow 9	6373-73-5
Disperse Yellow 23	6250-23-3
Disperse Yellow 39	12236-29-2
Disperse Yellow 49	54824-37-2

✉ Deklaration från färgeriet om att dessa färgämnen inte används och/eller testrapport som visar att kravet är uppfyllt. Bilaga 9 kan användas.

3.5.3 Kemikaliekrav gäller endast för ytbehandling

Kraven i detta avsnitt gäller all ytbehandling av golv oavsett materialslag/golvtyp.

O28 Applicerad mängd och appliceringsmetod

Följande ska dokumenteras: antal lager, applicerad mängd (g/m^2) och vilken/vilka appliceringsmetod(er) som används.

Vid beräkning av applicerade mängder ska följande verkningsgrader* tillämpas:

- Sprutautomat utan återvinning: 50 %
- Sprutautomat med återvinning: 70 %
- Sprutapplicering elstat: 65 %
- Sprutapplicering, klocka/skiva: 80 %
- Valslackering, Ridålackering, Vakuumlackering, Doppning eller Sköljning: 95 %

**Verkningsgraderna är schablonvärden. Andra verkningsgrader kan tillämpas om de kan dokumenteras.*

✉ Antal lager, appliceringsmetod och applicerad mängd per lager per kvadratmeter (m^2) yta. Bilaga 10 kan användas.

O29 Miljöfarliga produkter och ämnen i ytbehandlingssystem

Kemiska produkter som används vid ytbehandlingssystem (exempelvis spackel, olja, bets och lack) ska uppfylla ett av följande två alternativ:

a) Samtliga kemiska produkter är inte klassificerade som miljöfarliga enligt tabell nedan.

eller

b) Mängden påförda miljöfarliga ämnen i ytbehandlingssystem får utgöra högst 100 g/m^2 beräknat i vått tillstånd. Någon av nedanstående formler ska användas för att först beräkna andel ingående miljöfarliga ämnen i ytbehandlingsystem (%):

100*H410 + 10*H411 + H412

eller

100*(R50/53) + 10*(R51/53) + (R52/53)

H410 är koncentrationen ämnen klassificerade som H410 (på samma sätt för R50/53) i procent

H411 är koncentrationen ämnen klassificerade som H411 (på samma sätt för R51/53) i procent

H412 är koncentrationen ämnen klassificerade som H412 (på samma sätt för R52/53) i procent

Alla miljöfarliga ämnen som ingår i de ohärdade kemiska produkterna ska inkluderas i beräkningen. Klassificering enligt tabell nedan.

Faroklass	**Farokod och faroangivelse enligt CLP-förordning 1272/2008**	**Farobeteckning och riskfras enligt EU:s ämnesdirektiv (67/548/EG)**
Farligt för vattenmiljön	Kronisk 1 med H410	N; R50-53
	Kronisk 2 med H411	N; R51-53
	Kronisk 3 med H412	R52-53

Mängden påförda miljöfarliga ämnen beräknas därefter enligt:

Applicerad mängd (g/m²)x andel miljöfarliga ämnen i ytbehandling % /ytbehandlingens verkningsgrad

Vid beräkning av applicerad mängd används samma verkningsgrader som anges i O28.

Om upplysningar om ämnets miljöfara inte finns (i form av data angående toxicitet och nedbrytbarhet eller toxicitet och bioackumulerbarhet) tillgängliga räknas ämnet som worst case, dvs. som miljöfarlig med H410.

För brytsystem görs en worst case beräkning för den kulör med mest brytpasta i den basfärg innehållande mest miljöfarliga ämnen.

☒ Säkerhetsdatablad enligt gällande europeisk lagstiftning för alla kemiska produkter.

☒ För alternativ b) krävs deklaration från tillverkaren/leverantören av ytbehandlingsprodukten om innehållet av miljöfarliga ämnen. Bilaga 10 kan användas. För varje ingående klassificerat ämne ska koncentration i den kemiska produkten anges i viktprocent. Konfidentiella uppgifter från kemikalietillverkaren i form av innehållsdeklarationer/recept kan skickas direkt till Nordisk Miljömärkning.

☒ För alternativ b) krävs uppgifter som antal lager, appliceringsmetod och applicerad mängd per lager angivet som g/m² golv. Bilaga 10 kan användas.

O30 Flyktiga organiska föreningar (VOC) - enbart ytbehandlingssystem

Den totala halten av flyktiga organiska föreningar (VOC) i ytbehandlingsprodukter ska inom varje ytbehandlingssystem antingen:

a) totalt understiga 5 viktprocent%, eller

b) totalt maximalt uppgå till 2 g/m² behandlad yta

Kravet relaterar till summan av VOC i de kemiska produkterna med den kemiska sammansättning de har i våt form. Om produkterna förutsätter spädning ska beräkning baseras på innehåll i den färdigspädda produkten. Vid beräkning av applicerad mängd används samma verkningsgrader som anges i O27.

Den applicerade mängden VOC enligt alternativ b) beräknas med följande formel:

$$\text{Applicerad mängd } \left(\frac{\text{g}}{\text{m}^2}\right) \text{ x andel VOC i ytbehandling (\%)} \\ \text{/ytbehandlingens verkningsgrad}$$

☒ Säkerhetsdatablad enligt gällande europeisk lagstiftning för alla kemiska produkter.

☒ För alternativ b) krävs deklaration från tillverkaren/leverantören av ytbehandlingsprodukten om innehållet VOC-ämnen. Bilaga 10 kan användas. För varje VOC-ämne ska koncentrationen anges i vikt-%. Eventuellt kan uppgifter från kemikalietillverkaren i form av innehållsdeklarationer skickas direkt till Nordisk Miljömärkning.

☒ För alternativ b) krävs uppgifter som antal lager, appliceringsmetod och applicerad mängd per lager angivet som g/m² golv.

O31 UV-lackering

Hexandioldiakrylat (HDDA) CAS-nr 13048-33-4, får inte ingå i UV-lacker.

✉ Bilaga 10, ifylld och underskriven av kemikalietillverkaren.

3.6 Inomhusmiljö

Alternativ 1

O32 Emissioner från golvet (utgår om O33-O34 införs)

Golvet ska testas enligt CEN/TS 16516, ISO 16000-3/-6/-9/-10 eller likvärdig metod. Provning ska utföras av ackrediterad tredjepart.

Emissioner för Svanenmärkta golv måste uppfylla emissionsnivåer antingen uttryckta i mg/m²h eller i mg/m³ enligt tabellen.

Ämnen eller grupper av ämnen	Gränsvärde efter 28 dagar i mg/m²h*	Gränsvärde efter 28 dagar i mg/m³ *
TVOC (C6-C16)	< 0,2	< 0,16
Formaldehyd i textila golv Formaldehyd i övriga golv	< 0,005 < 0,05	< 0,01 < 0,04
Cancerframkallande ämnen**	< 0,005	< 0,004

**Omräkning mellan mg/m²h och mg/m³, krav på analyslaboratoriet och testmetoder beskrivs i bilaga 1.*

*** Klassificerade som Carc. 1A eller 1B, Annex VI, CLP-förordning 1271/2008*

Andra analysmetoder kan accepteras om de av en oberoende och kompetent instans bedöms som likvärdiga.

✉ Testrapport som visar att gränserna i tabellen ovan är uppfyllda. Giltigt certifikat från följande inneklimatmärkning kan användas som dokumentation: M1 efter 01.07.2014 och GUT (för textila golv). Det ska klart framgå vilken provningsstandard som används, vilket laboratorium som utför analysen samt att analyslaboratoriet är ackrediterat av oberoende tredje part, se bilaga 1.

✉ Certifikat och underliggande testrapport från andra inneklimatmärkningar, till exempel Dansk Indeklimamærkning, kan användas som verifikat/dokumentation om en oberoende expert bekräftar att certifikatet från inneklimatmärkningen uppfyller kraven.

Alternativ 2

Detta alternativ innebär att Nordisk Miljömärkning fortsätter som tidigare gällande emissioner från golv. Det betyder att krav ställs på emission av formaldehyd (O33), samt att kraven på ingående ämnen och på kemiska produkter är fullt tillräckliga för att säkerställa godtagbart låga emissioner från golvet.

O33 Formaldehyd i träbaserade skivor i golv (utgår om O32 införs)

Byggskivor i golv som innehåller formaldehydbaserade tillsatser eller ämnen som avger formaldehyd ska uppfylla a) eller b) nedan.

Svanenmärkta byggskivor uppfyller redan kraven. Ange då byggskivans namn och licensnummer.

a) Innehållet av fri formaldehyd får i genomsnitt inte vara mer än 5 mg formaldehyd/100 g torrämne för MDF skivor och 4 mg/100 g torrämne för andra typer av skivor enligt den, vid denna tidpunkt, gällande versionen av EN 120 eller likvärdig metod godkänd av Nordisk Miljömärkning, se bilaga 1.

   Kraven gäller skivor av trä med ett fuktinnehåll på H = 6,5 %.

   Om skivorna har ett annat fuktinnehåll inom intervallet 3–10 % ska det uppmätta perforatorvärdet multipliceras med faktor F, vilken beräknas genom följande formel:

   För spånskivor: F = -0,133 H + 1,86

För MDF-skivor: F = -0,121 H + 1,78

b) Emissionen av formaldehyd får i genomsnitt inte överstiga 0,124 mg formaldehyd/m³ luft för MDF-skivor samt 0,07 mg formaldehyd/m³ luft för andra typer av skivor enligt den, vid denna tidpunkt, gällande versionen av EN 717-1 eller likvärdig metod godkänd av Nordisk Miljömärkning, se bilaga 1.

✉ Analysrapport som inkluderar mätmetoder, mätresultat och mätfrekvens. Det ska klart framgå vilken provningsstandard som används, vilket laboratorium som utför analysen samt att analyslaboratoriet är oberoende tredje part, se bilaga 1.

O34 Formaldehyd i textila golv (utgår om O32 införs)

Textila golv som innehåller formaldehydbaserade tillsatser eller ämnen som avger formaldehyd ska uppfylla följande:

Emissionen av formaldehyd får i genomsnitt inte överstiga 0,01 mg formaldehyd/m³ luft enligt den, vid denna tidpunkt, gällande versionen av EN 717-1 eller likvärdig metod godkänd av Nordisk Miljömärkning, se bilaga 1.

✉ Analysrapport som inkluderar mätmetoder, mätresultat och mätfrekvens. Det ska klart framgå vilken provningsstandard som används, vilket laboratorium som utför analysen samt att analyslaboratoriet är oberoende tredje part, se bilaga 1.

O35 Städkvalitet

Textila golv ska städtestas enligt INSTA 800 och uppnå dammindexnivå 5.

✉ Testrapport som visar att kravet uppfylls.

3.7 Energikrav

Energiförbrukning räknas som ett årsgenomsnitt. Följande gränsdragningar gäller för vad som ingår i energiberäkningen:

- Elektricitet och bränsle som åtgår vid torkning och sågning ingår i beräkningen för parkettgolv, bambugolv och massiva trägolv.
- För golv med en stomme av skivmaterial ska energiåtgång för skivtillverkning ingå.
- För övriga golv ingår endast den energi som åtgår i sluttillverkningen av golvet/i golvfabriken.

Minst 95 viktprocent av råmaterialen i golvet ska ingå i beräkningen av energiförbrukning. Energiåtgången vid framställning av lim och lack som används i golvproduktionen, ska inte ingå i beräkningen.

Nordisk Miljömärkning har för energi valt enheten kWh/m², men det går att räkna om enligt: 1kWh=3,6MJ.

O36 Energiåtgång för Svanenmärkta golv

En energiberäkning ska göras där summan minst ska uppgå till:

$$E = \frac{A}{20} + (5 - \frac{B}{3}) + (5 - \frac{C}{7})$$

- E ska minst vara 11,0 för massiva trägolv och laminatgolv
- E ska minst vara 8,0 för linoleumgolv, parkettgolv, bambugolv och korkgolv

- E ska minst vara 8,5 för textilgolv och plastgolv.

För de enskilda energiposterna gäller:

Miljöparameter	Krav/gränsvärde
A = Andel förnybart bränsle (%)	—
B = Elförbrukning (kWh/m^2)	Maximalt 15 kWh/m^2
C = Bränsleförbrukning (kWh/m^2)	Maximalt 35 kWh/m^2

Elförbrukning är el som köps in av extern leverantör.

Har producenten överskott på energi och säljer denna i form av el, ånga eller värme dras den sålda mängden av från bränsleförbrukningen. Endast bränslet som faktiskt förbrukas till golvproduktionen ska medräknas i beräkningen.

Energiinnehåll i olika bränslen finns i bilaga 12.

☒ Bifoga beräkning av E enligt ovan.

☒ Ange vilka typer av bränslen som använts i produktionen av golvet det senaste året, och vilka bränslen som är förnybara. Ange hur mycket el som använts samt hur mycket golv (m^2) som producerats det senaste året. Bilaga 11 kan användas.

3.8 Avfallskrav

O37 Hantering av avfall och produktionsspill

Golvproducenten ska källsortera olika avfallsslag som uppkommer vid produktionen inklusive produktionsspill. En avfallsplan med avfallsfraktioner och en beskrivning av hur avfallet omhändertas (exempelvis återvinning, deponering och förbränning) ska bifogas.

Farligt avfall ska behandlas och omhändertas enligt gällande regler i tillverkningslandet.

☒ Avfallsplan med avfallsfraktioner samt mottagare av avfallet. Deklaration av eventuellt farligt avfall och en redogörelse för att farligt avfall omhändertas enligt gällande föreskrifter i tillverkningslandet.

3.9 Funktionskrav

O38 Golvets slitstyrka

Endast de krav som är knutna till den specifika golvtypen ska uppfyllas.

Om golvet har testats enligt annan testmetod än nedan kan det accepteras om testmetoderna är jämförbara, enligt värdering av oberoende instans.

För alla Svanenmärkta golv ska minst;

- klass 22+ uppfyllas för golv avsedda för privat bruk
- klass 33 uppfyllas för golv avsedda för professionellt/offentligt bruk, se tabell nedan.

Halvhårda golv, textila golv och laminatgolv ska testas och klassificeras enligt standarderna EN 14041 och ISO 10874 alternativt EN 12104 (korkplattor).

Trägolv inklusive massiva golv, fabrikslackerade trägolv och parkettgolv ska testas och klassificeras för slitstyrka i enlighet med EN 14354 alternativt EN 335 eller EN 438.

Textilgolv ska klassificeras enligt EN 1307 (textila golv med lugg) alternativt EN 15114 (textila golv utan lugg) respektive EN 1470 (nålade mattor).

Användningsområde	Användningsklass	Användningsintensitet
Privat bruk/Bostäder	21	Moderat/lätt
	22	Generell/medel
	22+	Generell
	23	Hård
Professionellt/offentligt bruk/kontor och kommersiella lokaler	31	Moderat
	32	Generell
	33	Hård
	34	Mycket hård

Krav på testinstitut och testmetoder finns i bilaga 1.

✉ Testprotokoll från oberoende testinstitut, som visar att kravet uppfylls.

O39 Produktinformation

Följande produktinformation ska bifogas det Svanenmärkta golvet:

- Rekommenderat underlag för golvet.
- Rekommenderad övre gräns för underlagets relativa fuktighet och temperatur vid läggning av golvet.
- Vilket lim som rekommenderas för att sammanfoga golvet samt limma det mot underlaget. Om det finns lämpliga Svanenmärkta lim ska dessa rekommenderas. Det ska även rekommenderas metoder för läggning och fogning av golvet.
- Om golvet ska sammanfogas med svetsning ska en metod för detta anges.
- Rekommenderad rengöringsmetod inklusive rengöringsmedel. Om det finns lämpliga Svanenmärkta rengöringsmedel ska dessa rekommenderas.
- Rekommenderade underhållsmetoder inklusive underhållsmedel. Om det finns lämpliga Svanenmärkta underhållsmedel ska dessa rekommenderas.
- Behandling ska rekommenderas för oljade och obehandlade trägolv (typ/mängd olja eller lack) för att tänkt slitstyrka uppnås.
- Golvets användningsområde ska uppges. Se klasser i krav O38.
- Golvproducenten ska informera kunden om hur golvets livslängd kan förlängas genom renovering, t.ex. slipning och ytbehandling.

✉ Kopia av produktinformation avsedd för kunderna.

O40 Våtrumsgodkännade

Golv som marknadsförs och säljs till våtrum ska vara våtrumsgodkända enligt nationell branschstandard, för sitt ändamål enligt:

- godkänd som ytskikt i våtrum och/eller
- godkänd som tätskikt i våtrum (att fungera som tätsikt bakom keramiska material och natursten)

Monteringsanvisning anpassat för våtrum ska medfölja golvet samt finnas tillgängligt på tillverkarens hemsida.

✉ Godkännande enligt nationella branschstandarder

✉ Monteringsanvisning som medföljer golvet och finns tillgänglig på hemsida.

3.10 Kvalitets- och myndighetskrav

För att säkerställa att Svanens krav uppfylls ska följande rutiner vara implementerade.

Om producenten har ett certifierat miljöledningssystem enligt ISO 14 001 eller EMAS, där följande rutiner är implementerade räcker det att den ackrediterade revisorn intygar att kraven implementerats.

O41 Lagar och förordningar

Licensinnehavaren ska säkerställa att relevanta gällande lagar och bestämmelser följs på samtliga tillverkningsställen för den Svanenmärkta produkten. Till exempel för säkerhet, arbetsmiljö, miljölagstiftning och anläggningsspecifika villkor/koncessioner

✉ Intyg (underskriven ansökningsblankett) där licensinnehavaren intygar att kravet uppfylls samt redogörelse för tillsynmyndigheten.

O42 Ansvarig för Svanen

Det ska finnas en ansvarig på företaget för att Svanens krav uppfylls samt en kontaktperson mot Nordisk Miljömärkning.

✉ Organisationsstruktur som visar ansvariga för ovanstående.

O43 Dokumentation

Licensinnehavaren ska kunna uppvisa kopia av ansökan samt fakta- och beräknings-underlag (inklusive testrapporter, dokument från underleverantörer och liknande) för den dokumentation som sänts in i samband med ansökan.

🔑 Kontrolleras på plats.

O44 Produktens kvalitet

Licensinnehavaren ska garantera att kvaliteten i produktionen av den Svanenmärkta produkten inte försämras under licensens giltighetstid.

✉ Rutiner för att sammanställa och vid behov åtgärda reklamationer/klagomål gällande kvaliteten på de Svanenmärkta produkterna.

O45 Planerade ändringar

Planerade produkt- och marknadsmässiga förändringar som påverkar Svanens krav ska skriftligen meddelas Nordisk Miljömärkning.

✉ Rutiner som visar hur planerade produkt- och marknadsmässiga förändringar hanteras.

O46 Oförutsedda avvikelser

Oförutsedda avvikelser som påverkar Svanens krav ska skriftligen rapporteras till Nordisk Miljömärkning samt journalföras.

✉ Rutiner som visar hur oförutsedda avvikelser hanteras.

O47 Spårbarhet

Licensinnehavaren ska ha spårbarhet på den Svanenmärkta produkten i produktionen.

✉ Beskrivning/rutiner över hur kravet uppfylls.

O48 Marknadsföring

Marknadsföring av Svanenmärkta kemiska byggprodukter ska ske enligt ”Regler för nordisk miljömärkning av produkter” 22 juni 2011 eller senare versioner.

✉ Ifylld bilaga 4.

Marknadsföring

Miljömärket Svanen är ett varumärke med mycket hög kännedom och trovärdighet inom Norden. Det Svanenmärkta golvet får marknadsföras med Svanenmärket så länge licensen är giltig.

Märket ska placeras så att det inte uppstår tvivel om vad märkningen avser och så att det framgår att golvet är miljömärkt.

Mer om marknadsföring finns att läsa i ”Regler för nordisk miljömärkning av produkter” 22 juni 2011 eller senare versioner.

Svanenmärkets utformning

Svanenmärket har följande utformning:

Varje licens får ett unikt sex-siffrigt licensnummer som ska användas tillsammans med märket.

Mer om märkets utformning finns att läsa i ”Regler för nordisk miljömärkning av produkter” 22 juni 2011 eller senare versioner.

Efterkontroll

Nordisk Miljömärkning kan kontrollera att licensinnehavaren av Svanenmärkt golv uppfyller Svanens krav även efter att licens har beviljats. Det kan t.ex. ske genom besök på plats eller stickprovskontroll.

Visar det sig att licensinnehavaren inte uppfyller kraven kan licensen dras in.

Hur länge gäller licensen?

Nordisk Miljömärkning fastställde kriterierna för Golv den DAG MÅNAD ÅR och de gäller till och med DAG MÅNAD ÅR.

Miljömärkningslicensen gäller så länge kriterierna uppfylls och tills dess kriterierna slutar gälla. Kriterierna kan förlängas eller justeras, i sådana fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren meddelas.

Senast 1 år innan kriterierna slutar gälla meddelas vilka kriterier som ska gälla efter kriteriernas sista giltighetsdatum. Licensinnehavaren erbjuds då möjlighet att förnya licensen.

Nya kriterier

- Fylls i till de slutliga kriterierna
- Nytt
- Mer nytt

Bilaga 1 Laboratorier och metoder för provning och analys

Krav på provnings- och analyslaboratoriet

Provtagningen ska utföras på ett kompetent sätt. Analyslaboratoriet/provningsinstitutet ska vara opartiskt och kompetent.

Om ackreditering inte särskilt föreskrivs gäller att provnings-och eller analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt ISO 17025 standard för kvalitetsstyrning av provnings-och kalibreringslaboratorier eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

Sökandens provningslaboratorium kan godkännas för att genomföra analyser och mätningar om:

- myndigheterna övervakar provtagnings- och analyseringsprocessen, eller om
- producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9001 eller ISO 9002, eller om
- producenten kan visa att det finns överensstämmelse mellan ett förstagångstest utfört som ett parallelltest mellan en opartisk testinstitution och producentens eget laboratorium samt att producenten tar prover enligt en fastlagd provtagningsplan.

Utsläpp till vatten, syreförbrukande substans (COD/TOC/BOD)
Analysmetod: Syreförbrukande substans ska analyseras enligt den internationella stadarden ISO 6060 Water quality-determination of the chemical oxygen demand. Om annan analysmetod används ska licensansökaren visa att den är likvärdig. Analys av PCOD eller BOD kan också användas som verifikat om en korrelation till COD kan uppvisas. Mätmetod för TOC är ISO 8245 Guidelines for the determination of total organic carbon (TOC) and dissolved organic carbon (DOC).

Provtagningsfrekvens: Utsläppen av syreförbrukande substans ska beräknas som årsgenomsnitt och baseras på minst en representativ dygnmätning per vecka. Alternativt godkänns en av myndigheterna fastställd provtagningsfrekvens.

Provtagning: Vattenprover ska tas efter att processavloppsvattnet har behandlats i en eventuell intern reningsanläggning. Flödet vid provtagningens ka anges. Om processavloppsvattnet renas externt tillsammans med annat avloppsvatten reduceras analysresultatet därefter med den externa reningsanläggningens dokumenterade renings/effektiviseringsgrad. Analyserna ska utföras på ofiltrerade och osedimenterade prover enligt den internationella standarden ISO 6060.

Metallkomplexfärger
Analysmetod: Utsläpp av koppar (Cu) och nickel (Ni) ska analyseras enligt ISO 8288. Utsläpp av krom (Cr) ska analyseras enligt EN 1233 eller motsvarande metoder.

Farliga ämnen i obearbetad ull och andra keratinfibrer
Provtagning och analys av de specificerade ämnena ska utföras enligt IWTO (Draft) Test Method 59.

Azofärgämnen
Analysmetod: Standarden EN 14362-1 för analys av aromatiska aminer från azofärgämnen i textilfibrer. Standraden EN 14362-3 beskriver en kompletterade metod för fastställande av vissa aromtiska aminer (anilin och 1,4-fenylenediamin) från azofärgämnen.

Polyester
Analysmetod: Antimoninnehåll ska fastställas genom metoden direkt fastställning med atomabsorptionsspektrometri. Analysen ska utföras på rå fiber innan våtbehandling.

Akryl
Anlaysmetod: Utsläpp av akrylnitril ska mätas och analyseras genom extraktion med kokande vatten och kvantifiering med kapillär gas-vätskekromatografi.

Butadien i latex
Analysmetod: Provtagning med headspace sampler. Provet finfördelas och vägs. Analys med gaskromatografi och detektion med flamjoniseringsdetektor.

N-Nitrosaminer
Provtagning: En testrapport utförd enligt klimatkammarmetoden (chamber test) ENV 13419-1 ska presenteras. Provtagningen ska genomföras inom en vecka efter att skummet har framställts. Latexprovet ska förpackas individuellt i aluminiumfolie och vakuumförpackas i polyetylen. Det paketerade provet ska förvaras i rumstemperatur i minst 24 timmar innan det packas upp och omedelbart placeras i en klimatkammare.

Provningsförhållanden: Latexprovet placeras i en hållare för testämnet som medger kontakt med luften på alla sidor. Kammarens klimatförhållanden ska överensstämma med ENV 13419-1. För att testresultaten ska kunna jämföras ska den områdesspecifika ventilationsgraden (q=n/l) vara 1 och ventilationsgraden ska ligga inom intervallet 0,5–1. Uttagningen av luftprover inleds 24 timmar och avslutas senast 30 timmar efter att testämnet har placerats i kammaren.

För uttagning och analys av luftproverna ska följande metod tillämpas: Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften ZH ISO 1/120.23 (eller motsvarande).

Testmetoder emissioner

Emissioner från golvet
Emissioner från golvet skal testas enligt följande relevante standarder eller motsvarande metoder:

- ISO 16000-3:2001 Indoor air – Part 3:Determination of formaldehyde and other carbonyl compounds –Active sampling method
- EN ISO 16000-6:2011 (E) Indoor air – Part 6: Determination of volatile organic compounds in indoor and test chamber air by active sampling on Tenax TAsorbent, thermal desorption and gas chromatography using MS or MS-FID
- EN ISO 16000-9:2006, "Indoor air –Part 9: Determination of the emission of volatile organic compounds from building products and furnishing –Emission test chamber method

- EN ISO 16000-10:2006 Indoor air –Part 10: Determination of the emission of volatile organic compounds from building products and furnishing –Emission test cell method
- CEN/TS 16516:2013 Construction products - Assessment of release of dangerous substances - Determination of emissions into indoor air

Andra analysmetoder kan accepteras om metoden/metoderna bedöms som likvärdiga av en oberoende och kompetent instans/provningslaboratorium eller liknande.

Konvertering mellan emissionshastighet och koncentration i referensrum
SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut i Sverige har utarbetat en rapport för Nowegian Green Building Council (NGBC) där de jämför utsläppskrav på M1 nivå med andra emissionstester[3]. Exempel på konvertering mellan de olika testerna visas.

Information från den här rapporten används som grund för konverteringen av krav gränserna för E (emissionshastighet, mg/m^{2}h) till C (koncentrationen i referensrummet, mg/m^3) för krav O34. Konverteringen förutsätter att provet genomförs enligt ISO 16000-9 eller -10 med en temperatur på 23 ± 2 ° C och 50 ± 5% relativ fuktighet. Följande formel används:

$$C = \frac{E}{q} = \frac{EA}{nV}$$

C = concentration of a VOC in the model room (mg/m^3

E = area specific emission rate (mg/m^{2}h)

q = area specific air flow rate (m^3/m^{2}h)

A = area of sample in the model room (m^2)

n = air exchange rate, in changes per hour

V = volume of the model room, in m^3

SP:s rapport säger att om man har gjort en mätning enligt ISO 16000-9 eller -10 så beräknas koncentrationen enligt ett referensrum med en volym på 17,4 m^3 och luftväxling på 0,5 h^{-1}. Golvytan är 7 m^2 och rumhöjden 2,4 till 2,5 m. Detta innebär att för golvprodukter är q, "area specific air flow rate" 1,25 m^3/m^{2}h . Konverteringen i O34 är utfört med dessa siffror som utgångspunkt. Efter 1 Januari 2014 hänvisar M1 enligt deras hemsida[4] till ett referensrum på 30 m^3, men för golv blir förhållandet samma[5]. Golvytan är på 12 m^2 och q blir 1.25. Denna förändring i referensrummet är enligt standarden CEN / TS 16516:2013.

Det är värt att notera att q varierar beroende på hur mycket egendom produkten antas ha i referensrummet. Till exempel, är det olika för golv -och väggprodukter (enligt ISO 16000-9 och -10). Om man skall omvandla emissionshastighet (E) till koncentrationen i referensrummet (C) för en väggprodukt är q = 0,4 m^3/m^{2}h . Det vill säga at C kommer att vara ungefär 3 gånger högre för en väggprodukt än en golvprodukt. För produkter som både kan användas för väggar och golv, till exempel byggskivor, är det viktigt att vara medveten om detta.

[3] Emission test methods in BREEAM-NOR and comparisons with other emission test methods, SP Technical Research Institute of Sweden, 2013, http://ngbc.no/sites/default/files/SP-rapport%20om%20emisjonskrav%20i%20BREEAM-NOR%20vs%20andre%20ordninger_3.pdf
[4] www.rakennustieto.fi
[5] Korrespondens med SP Technical Research Institute of Sweden, januari 2014

Formaldehyd i träbaserade skivor
För bestämning av halten fri formaldehyd används den senaste, gällande Europastandarden för perforatormetoden. Därefter ska den vid den aktuella tidpunkten gällande EN 120-standarden tillämpas tills metoden eventuellt ersätts av en annan EN-metod. Andra testmetoder som JIS A 1460 eller likvärdig kan användas efter förfrågan till Nordisk Miljömärkning. Det ska tydligt framgå vilket testmetod som används och om omräkningsfaktorer används ska detta dokumenteras.

Som lämplig kammarmetod för skivor av trä rekommenderas den europeiska standarden EN 717-1. Därefter ska den vid den aktuella tidpunkten gällande EN-standarden för referensbestämning av emissionsvärden tillämpas. Andra testmetoder som ASTM D6007-2 eller likvärdig kan tillämpas efter förfrågan till Nordisk Miljömärkning. Det ska anges vilken metod som används och om omräkningsfaktorer används ska detta dokumenteras.

Bilaga 2 Materialsammansättning

Bilagan fylls i och undertecknas av golvtillverkaren.

Tillverkare:
Produkt:

Tabellen under ska ge en översikt över:

- Ingående material och dess procentuella andel av golvet och namn på samtliga underleverantörer av material
- Funktionen för varje material/komponent (t.ex. fyllmedel eller ytbehandling)

Nordisk miljömärkning accepterar även kompletta materialsammanställningar eller liknande från producent där alla nödvändiga upplysningar ingår.

Leverantör	**Komponent/material**	**Funktion**	**Vikt i kg**	**Vikt %**

Är golvet är helt fritt från klorerad plast (PVC/vinyl och PVDC/polyvinylidenklorid)? ☐ ja ☐ nej

(datum)	(företagsnamn)
(underskrift kontaktperson)	
(namnförtydligande)	(telefon)

Bilaga 3 a Redovisning av trä- eller bamburåvara (leverantör)

Golvtillverkare:
Produkt/Trä/bamburåvara:
Tillverkare/leverantör av trä/bamburåvara:

För dokumentation av trä- eller bamburåvara:

- Träslag och geografiskt ursprung (land/delstat och region/provins):

Vid flera produkter per leverantör kan tabellen nedan användas:

Komponent/del till golvet*	**Geografiskt Leverantör av träråvaran**	**Träslag/bambu (på ett nordisk språk)**	**Geografiskt ursprung (land och delstat/region/provins)**

** Kolumnen fylls i om det är golvtillverkaren som fyller i tabellen.*

Har trävirket eller bambun behandlats med bekämpningsmedel av WHO klassificerade som typ 1A och 1B, efter avverkning/skörd? ☐ Ja ☐ Nej

Tillverkarens eller träråvaruleverantörens namnteckning:

(datum)	(företagsnamn)
(underskrift kontaktperson)	
(namnförtydligande)	(telefon)

Bilaga 3b Beräkningsunderlag certifierad andel trä- eller bamburåvara

För att verifiera att minst 70 % av trä- eller bamburåvaran, på årsbasis kommer från områden som är certifierat enligt skogsbruksstandard som uppfyller kriterierna i bilaga 4 ska:

- tabellen och beräkning nedan fyllas i av tillverkaren av golvet;
- dokumentation bifogas som verifierar att certifierat virke/bambu levererats till tillverkaren av den Svanenmärkta produkten, exempelvis kopia på avtal om att köpa certifierat virke/bambu och/eller specificerade fakturor.

Ekonomiska uppgifter är inte relevanta och behöver inte framgå.

Leverantör	**Produkt/träråvara**	**Mängd***	**Geografisk ursprung**	**Skogsstandard. Ange typ av certifieringssystem (t ex. FSC eller PEFC)**	**Andel certifierat (%)**

** Volym eller vikt kan användas bara samma enhet används genomgående i sammanställningen.*

Andel trävirke/bambu från certifierat skogbruk = trävirke/bambu från certifierat skogbruk/total mängd trävirke/bambu i golvet.

Tillverkarens namnteckning:

(datum)	(företagsnamn)
(underskrift kontaktperson)	
(namnförtydligande)	(telefon)

Bilaga 4 Riktlinjer för skogscertifiering

Nordisk Miljömärkning ställer krav på standarden som skogsbruk certifieras i förhållande till. Kraven beskrivs nedan. Varje enskild nationell skogsbruksstandard och varje certifieringssystem gås igenom av Nordisk Miljömärkning för att säkra att alla kraven uppfylls. När skogbruksstandarden revideras, blir standarden genomgången igen.

Krav på skogsstandard

Standarden ska balansera ekonomiska, ekologiska och sociala intressen och överensstämma med FNs Rio-dokument Agenda 21 och Skogsprinciperna – samt respektera relevanta internationella konventioner och avtal.

Standarden ska innehålla absoluta krav och den ska främja och bidra till ett hållbart skogsbruk. Nordisk Miljömärkning lägger speciell vikt på att standarden har effektiva krav som skyddar skogen mot illegal avverkning och att de absoluta kraven skyddar skogens biodiversitet.

Standarden ska vara offentlig. Den ska vara utvecklad i en öppen process där ekologiska, ekonomiska och sociala intressenter har varit inbjudna att delta.

Kraven på skogsstandard är formulerade som processkrav, där utgångspunkten är att om ekonomiska, sociala och miljöintressen i en process är eniga om en skogsstandard, så säkras en acceptabel nivå på skogsstandarden.

Om en skogsstandard är utvecklad eller accepterad av ekonomiska, ekologiska och sociala intressen, så är det möjligt att standarden upprätthåller en god kravnivå. Därför ställs kravet på att standarden ska balansera de tre intressena och att alla intressegrupper ska ha blivit inbjudna till att vara med och utveckla skogsstandarden.

Standarden ska innehålla absoluta krav som måste uppfyllas innan skogsbruket certifieras. Detta säkrar att skogsbruket uppfyller en acceptabel nivå på miljöarbetet. När Nordisk Miljömärkning kräver att standarden ska främja och bidra till bärkraftigt skogsbruk, krävs det att standarden utvärderas och revideras regelbundet så att processen utvecklas och miljöpåverkan minskas successivt.

Krav på certifieringssystem

Certifieringssystemet ska vara öppet, ha stor nationell eller internationell trovärdighet och ska kunna verifiera att kraven i skogsbruksstandarden är uppfyllda.

Krav på certifieringsorgan

Certifieringsorganet ska vara opartiskt och trovärdigt och ska kunna kontrollera att kraven i standarden är uppfyllda. Certifieringsorganet ska också kunna kommunicera resultaten och vara lämpat för effektivt genomförande av standarden.

Syftet med certifieringen är att kvalitetssäkra att kraven i skogsstandarden är uppfyllda.

Certifieringssystemet ska vara lämpat för att verifiera att kraven i skogsstandarden uppfylls. Metoden som används i certifieringen, ska vara repeterbar och användbar för skogsbruk, och certifieringen ska ske i förhållande till en specifik skogsstandard. Det ska ske kontroll av standarden i skogen innan certifikat utfärdas.

Krav på CoC (Chain of Custody) certifiering

Chain of Custody-certifiering ska utföras av en ackrediterad kompetent tredje part liksom krav på skogscertifiering.

Systemet ska ställa krav på CoC-kedjan, som säkrar spårbarhet, dokumentation och kontroll genom produktionskedjan.

Om det används återvunnen fiber, kutterspån eller sågspån ska massafabriken kunna verifiera att det härstammar från återvunnet material.

Krav på ekologisk odling

För fiberråvara certifierad som ekologiskt odlad eller om odlingen är i en omställningsfas mot ekologisk produktion ska de vegetabiliska råvarorna vara framställda och kontrollerade i överensstämmelse med EUs förordning 2092/91 eller 834/2007, eller framställt och kontrollerat på motsvarande sätt av motsvarande kontrollsystem såsom KRAV, SKAL, IMO, OCIA m.fl.

Obs: Bambu kan vara certifierad enligt en hållbar skogsbruksstandard eller vara certifierad som ekologiskt odlad.

Dokumentation

Kopia av skogs-/fiberråvarastandarden, namn, adress och telefon till den organisation som har utformat standarden, samt certifieringsorganets sluttrapport.

Det ska anges referenser till de personer som representerar de parter och intressegrupper som är inbjudna att delta i utvecklingen av skogs-/fiberråvarastandarden.

Nordisk Miljömärkning har rätt att kräva in ytterligare dokumentation för att granska om kraven inom standard och certifieringssystem är uppfyllda.

Bilaga 5 Textilfibrer och textila golv

Bilagan fylls i och undertecknas av fiberleverantören

Tillverkare/leverantör:
Produkt:

Krav O7 Lin (hør), bambu och andra bastfibrer

Är alla de pesticider som används godkända enligt EU:s förordning om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden (1107/2009/EG)? Ja ☐ Nej ☐ Ej relevant ☐

Krav O12: Hjälpkemikalier vid fiberframställning

Används eller ingår något av nedanstående ämnen i preparat/produkter/beredningar vid fiberframställning? Ja ☐ Nej ☐ Ej relevant ☐

- alkylfenoletoxylater (APEO)
- linjära alkylbensensulfonater (LAS)
- dimetylbis(hydrogenerad talgalkyl)ammoniumklorid (DHTDMAC)
- distearyldimetylammoniumklorid (DSDMAC)
- ditalgalkyldimetylammoniumklorid (DTDMAC)
- etylendiamintetraacetat (EDTA)
- dietylentriaminpentaacetat (DTPA)

(datum)	(företagsnamn)
(underskrift kontaktperson)	
(namnförtydligande)	(telefon)

Bilaga 6 Skummade material

Bilagan fylls i och undertecknas av leverantören av skummade material

Tillverkare/leverantör:
Produkt:

Krav O14 Vulkaniserat skum

Används vulkaniserat skum i golvet? Ja □ Nej □

Krav O16 Polyuretanskum

Används tenn i organisk form (tenn bundet till en kolatom)? Ja □ Nej □

Används CFC, HCFC, HFC eller metylenklorid som blåsmedel? Ja □ Nej □

Används N, N - Dimetylacetamid (DMAc) i produktionen? Ja □ Nej □

Beskriv expansionsprocessen: _____

_____

_____

_____

Sker isocyanathanteringen i slutna processer? Ja □ Nej □

Används föreskriven skyddsutrustning? Ja □ Nej □

Följs gällande myndighetsregler? Ja □ Nej □

Om nej på någon av dessa frågor, precisera:

_____

_____

(datum)	(företagsnamn)
(underskrift kontaktperson)	
(namnförtydligande)	(telefon)

Bilaga 7 Klassificering av kemiska produkter

Gäller alla ämnen, kemikalier och kemiska produkter som tillsätts golvet eller som används vid produktionen av golvet inklusive ytbehandling (t.ex. lim, färg, bets, lack, impregnering, fogmassor). Produktionen är definierat som all produktion/behandling som sker hos golvproducent eller hos dennes underleverantörer av material eller råvaror.

Bilagan fylls i och undertecknas av kemikalieleverantören baserat på den vetskap som innehas vid tidpunkten för ansökan baserat på tester och/eller intyg från råvaruproducenter, med förbehåll för utveckling och ny vetskap.

Kemiska produktens namn:
Tillverkare/leverantör:
Typ av kemisk produkt (t.ex. lim, lack) och användningsområde:

Krav O17 Klassificering av kemiska produkter

Är produkten/råvaran klassificerad enligt tabellen nedan? ☐ ja ☐ nej

Om ja, vilka klassificeringar?: _____

Klassificering enligt CLP-förordningen 1272/2008		**Klassificering enligt preparat-direktivet 1999/45/EC 2008**
Faroklass och kategori	**H fraser**	**Faroklass och R-fraser**
Farlig för vattenmiljön Kategori akut 1 Kronisk 1-2	H400, H410, H411, H412	N med R50, R50/53, R51/53, R52/53
Farligt för ozonskiktet	H 420	R 59
Akut toxicitet Kategori 1 – 3	H300, H310, H330, H301, H311, H331,	T+ med R26, R27, R28, R39 T med r23, R24, R25, R39, R48
Specifik organtoxicitet (STOT) med enstaka och upprepad exponering STOT SE kategori 1-2 STOT RE kategori 1-2	H370, H371, H372, H373	T+ med R39 T med R39,R48, Xn med R68
Cancerframkallande Carc 1A/1B/2	H350, H350i eller H351	T med R45 och/eller R49 (Carc 1 eller Carc 2) eller Xn med R40 (Carc 3)
Mutagen Mut 1A/B/2	H340, H341	T med R46 (Mut 1 eller Mut 2), Xn med R68 (Mut 3)
Reproduktionstoxicitet Repr 1A/1B/2	H360, H361, H362	T med R60, R61, R64, R33 (Repr1 eller Repr2), Xn med R62, R63, R64, R33 (Repr3)
Hud- eller luftvägssensibiliserande	Kategori 1, 1a eller 1b med H334, Kategori 1, 1a eller 1b med H317 eller märkas med angivelsen: ”Innehåller (namnet på det sensibiliserande ämnet). Kan orsaka en allergisk reaktion.”	Xn med R42, Xi med R43

**Kemiska produkter till ytbehandling är undantagna från kravet på klassificeringen Farligt för vattenmiljön/Miljöfarlig eftersom det regleras i eget krav se O29.*

***Limprodukter som är klassificerade som R40 (kategori 3)/H351 (Carc 2) på grund av att de innehåller isocyanater och/eller formaldehyd är undantagna från kravet.*

(datum)	(företagsnamn)
(underskrift kontaktperson)	
(namnförtydligande)	(telefon)

Bilaga 8 Deklaration av innehåll i kemiska produkter och/eller golv

Gäller alla ämnen, kemikalier och kemiska produkter som tillsätts golvet eller som används vid produktionen av golvet inklusive ytbehandling (t.ex. lim, färg, bets, lack, impregnering, fogmassor). Produktionen är definierat som all produktion/behandling som sker hos golvproducent eller hos dennes underleverantör a v material eller råvaror.

Bilagan fylls i och undertecknas av kemikalieleverantören baserat på den vetskap som innehas vid tidpunkten för ansökan baserat på tester och/eller intyg från råvaruproducenter, med förbehåll för utveckling och ny vetskap.

Kemiska produktens namn:
Tillverkare/leverantör:
Typ av kemisk produkt (t.ex. lim, lack) och användningsområde:

Som ingående ämnen räknas alla ingående ämnen i den kemiska produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserverings-medel eller stabilisatorer) i råvarorna men inte föroreningar från råvaruproduktionen. Som föroreningar räknas rester från råvaruproduktionen som ingår i den färdiga kemiska produkten i koncentrationer under 1 000 ppm (0,1 viktprocent, 1000 mg/kg), men inte ämnen som har tillsatts en råvara eller produkten medvetet och med syfte, oavsett mängd.

Föroreningar på råvarunivå i koncentrationer över 1 % räknas dock som ingående ämnen. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen räknas också som ingående.

För 2-komponentsprodukter är det de tillsatta ingredienserna i delkomponenterna som ska uppfylla kravet. Alternativt; om det kan dokumenteras att säkerhetsutrustning används då härdaren blandas med färgen/lacken samt om påföringen av den färdiga 2-komponentprodukten görs i ett slutet system kan kravet gälla för den färdighärdade produkten.

Krav O18 CMR-ämnen

Innehåller den kemiska produkten någon av nedanstående CMR-ämnen? ☐ ja ☐ nej

- Cancerframkallande kategori 1A/1B (Carc med R45/H350 och/eller Carc R49/H350i)
- Mutagena kategori 1A/1B (Mut med R46/H340)
- Reproduktionstoxiska kategori 1A/1B (Rep med R60/H360F och/eller R61/H360)

Innehåller den kemiska produkten någon av nedanstående CMR-ämnen? ☐ ja ☐ nej

- Cancerframkallande kategori 2 (Carc med R40/H351)
- Mutagena kategori 2 (Mut med R68/H341)
- Reproduktionstoxiska kategori 2 (Rep med R62/H361 och/eller Rep med R63/H361)

Om ja, ange mängden i viktprocent av respektive ämne:

– viktprocent: _____

Har deklarationen för CMR-ämnen gjorts för den härdade 2-komponentsprodukten?	☐ ja	☐nej
Om ja, har skyddsutrustning använts då härdaren blandas med färgen/lacken och påföringen av den färdiga 2-komponent-produkten sker i ett slutet system?	☐ ja	☐ nej

Krav O20 Övriga exkluderade ämnen

Innehåller produkten eller tillsätts golvet något av följande ämnen?

Ämnen på Kandidatlistan*	☐ ja	☐ nej
Persistenta, bioackumulerbara och toxiska (PBT) organiska ämnen**	☐ ja	☐ nej
Mycket persistenta och mycket bioackumulerbara (vPvB) organiska ämne**	☐ ja	☐ nej
Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 på EUs prioritetslistan över ämnen, som ska undersökas närmare för hormonstörande effekter.	☐ ja	☐ nej
APEO-alkylfenoletoxilater och andra alkylfenolderivater (ämnen som avger alkylfenoler vid nedbrytning)	☐ ja	☐ nej
Halogenerade organiska föreningar***	☐ ja	☐ nej
Ftalater?	☐ ja	☐ nej
Aziridin och polyaziridiner	☐ ja	☐ nej
Pigment och tillsatser baserade på bly, tenn, kadmium, krom VI och kvicksilver samt föreningar av dessa. Undantag finns för krom till färgning av textilfibrer, se O24.	☐ ja	☐ nej
Flyktiga aromatiska föreningar i mer än 1 viktprocent	☐ ja	☐ nej

** Kandidatlistan finns på ECHAs hemsida: http://echa.europa.eu/sv/candidate-list-table*

*** PBT och vPvB-ämnen definieras i Bilaga XIII i Reach-förordningen (Förordning 1907/2006/EG). Ämnen som uppfyller, eller ämnen som bildar ämnen som uppfyller PBT- eller vPvB-kriterierna finns upptagna på http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt. Ämnen som har "skjutits upp" eller ämnen "under utvärdering" anses inte ha PBT-eller vPvB-egenskaper.*

**** Halogenerade organiska färgpigment som uppfyller EU:s krav för färgpigment i matvaruförpackningar enligt resolution AP (89) punkt 2.5 undantas från kravet.*

Krav 021 VOC i lim

Innehåller lim VOC (flyktiga organiska föreningar) i mer än 3 viktprocent?	☐ ja	☐ nej

Krav O22 Antibakteriella ämnen och biocider

Har något av nedanstående ämnen tillsatts fibrer eller det färdiga golvet i syfte att ge en desinficerande eller antibakteriell behandling/yta: ☐ ja ☐ nej

- Antibakteriella ämnen (inklusive silverjoner, nanosilver och nanokoppar)
- Biocider i form av rena verksamma ämnen eller som biocidprodukter

Krav O23 Nanopartiklar

Innehåller kemiska produkter eller golvet nanopartiklar (från nanomaterial*) Följande är undantagna från kravet: ☐ ja ☐ nej

- Pigment**
- Naturligt förekommande oorganiska fyllmedel***
- Syntetisk amorf silika****
- Polymer dispersioner

** Definitionen av nanomaterial följer EU-kommissionens definition av nanomaterial från den 18 oktober 2011 (2011/696/EU): "Nanomaterial är ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 50 % av partiklarna i antalsstorleks-fördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1–100 nm."*

*** nanotitandioxid räknas inte som pigment och omfattas därför av kravet.*

****detta gäller fyllmedel som omfattas av bilaga V punkt 7 i REACH.*

***** detta gäller traditionell syntetisk amorf silika. Kemiskt modifierad kolloidal silika kan ingå så länge silikapartiklarna bildar aggregat i den slutliga produkten. För ytbehandlade nanopartiklar ska ytbehandlingen uppfylla kemikaliekraven i O20 (Klassificering av ingående kemiska ämnen) och O22 (Övriga exkluderade ämnen).*

(datum)	(företagsnamn)
(underskrift kontaktperson)	
(namnförtydligande)	(telefon)

Bilaga 9 Färger, färgämnen och pigment i textilgolv

Bilagan fylls i och undertecknas av färgeriet.

Tillverkare/leverantör:
Produkt:

Krav O24 Krombetsning

Används krombetsning Ja □ Nej □?

Krav O25 Metallkomplexfärger

Används metallkomplexfärger för infärgning? Ja □ Nej □

Om ja, i så fall av vilka fibrer? _____

Om ja, hur stora är utsläppen från rening för: (bifoga analysrapport enligt kravet)

- Koppar: _____
- Krom: _____
- Nickel: _____

Krav O26 Azofärger

Används någon av nedanstående azofärger? Ja □ Nej □

Om ja i så fall vilken/vilka: _____

_____

Azofargestoffer	**CAS -nr**
4-aminodiphenyl	92-67-1
Benzidin	92-87-5
4-chlor-o-toluidin	95-69-2
2-naphthylamin	91-59-8
o-amino-azotoluen	97-56-3
2-amino-4-nitrotoluen	99-55-8
p-chloranilin	106-47-8
2,4-diaminoanisol	615-05-4
4,4´-diaminodiphenylmethan	101-77-9
3,3´-dichlorbenzidin	91-94-1
3,3´-dimethoxybenzidin	119-90-4
3,3´-dimethylbenzidin	119-93-7
3,3´-dimethyl-4,4´-diaminodiphenylmethan	838-88-0
p-cresidine	120-71-8
4,4'-oxydianiline	101-80-4
4,4'-thiodianiline	139-65-1
o-toluidine	95-53-4

2,4-diaminotoluene	95-80-7
2,4,5-trimethylaniline	137-17-7
4-aminoazobenzene	60-09-3
o-anisidine	90-04-0
2,4-Xylidine	95-68-1
2,6-Xylidine	87-62-7

Krav O27 Allergiframkallande färgämnen

Används något av nedanstående färgämnen? Ja □ Nej □

Om ja i så fall vilken/vilka?

_____

_____

Generiskt namn	**CAS-nr**
Disperse Blue 1	2475-45-8
Disperse Blue 3	2475-46-9
Disperse Blue 7	3179-90-6
Disperse Blue 26	3860-63-7
Disperse Blue 35	12222-75-2
Disperse Blue 102	12222-97-8
Disperse Blue 106	12223-01-7
Disperse Blue 124	61951-51-7
Disperse Brown 1	23355-64-8
Disperse Orange 1	2581-69-3
Disperse Orange 3	730-40-5
Disperse Orange 37	12223-33-5
Disperse Orange 76	
Disperse Orange 149	85136-74-9
Disperse Red 1	2872-52-8
Disperse Red 11	2872-48-2
Disperse Red 17	3179-89-3
Disperse Yellow 1	119-15-3
Disperse Yellow 3	2832-40-8
Disperse Yellow 9	6373-73-5
Disperse Yellow 23	6250-23-3
Disperse Yellow 39	12236-29-2
Disperse Yellow 49	54824-37-2

(datum)	(företagsnamn)
(underskrift kontaktperson)	
(namnförtydligande)	(telefon)

Bilaga 10 Kemikaliekrav vid ytbehandling

Bilagan fylls i och undertecknas av den som genomför ytbehandlingen.

Tillverkare/leverantör:
Produkt:

Som ingående ämnen räknas alla ingående ämnen i den kemiska produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel eller stabilisatorer) i råvarorna men inte föroreningar från råvaruproduktionen. Som föroreningar räknas rester från råvaruproduktionen som ingår i den färdiga kemiska produkten i koncentrationer under 1 000 ppm (0,1 viktprocent, 1000 mg/kg), men inte ämnen som har tillsatts en råvara eller produkten medvetet och med syfte, oavsett mängd.

Föroreningar på råvarunivå i koncentrationer över 1 % räknas dock som ingående ämnen. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen räknas också som ingående.

För 2-komponentsprodukter är det de tillsatta ingredienserna i delkomponenterna som ska uppfylla kravet. Alternativt; om det kan dokumenteras att säkerhetsutrustning används då härdaren blandas med färgen/lacken samt om påföringen av den färdiga 2-komponentprodukten görs i ett slutet system kan kravet gälla för den färdighärdade produkten.

Krav O28 Applicerad mängd och appliceringsmetod

Ge en kort beskrivning av hur ytan görs:

_____

_____

_____

_____

Antal lager: _____

Applicerad mängd: _____ g/m^2

Appliceringsmetod(er): _____

Krav O29 Miljöfarliga produkter och ämnen i ytbehandlingssystem

Är någon av de kemiska produkter som används vid ytbehandling klassificerade som miljöfarliga enligt tabell nedan? Ja □ Nej □

Om ja, är den totala påförda mängden miljöfarliga ämnen i ytbehandlingssystem högst 100 g/m^2 beräknat i vått tillstånd? Ja □ Nej □

Någon av nedanstående formler ska användas för att först beräkna andel ingående miljöfarliga ämnen i ytbehandlingsystem (%):

100*H410 + 10*H411 + H412

eller

100*(R50/53) + 10*(R51/53) + (R52/53)

H410 är koncentrationen ämnen klassificerade som H410 (på samma sätt för R50/53) i procent

H411 är koncentrationen ämnen klassificerade som H411 (på samma sätt för R51/53) i procent

H412 är koncentrationen ämnen klassificerade som H412 (på samma sätt för R52/53) i procent

Alla miljöfarliga ämnen som ingår i de ohärdade kemiska produkterna ska inkluderas i beräkningen. Klassificering enligt tabell nedan.

Faroklass	**Farokod och faroangivelse enligt CLP-förordning 1272/2008**	**Farobeteckning och riskfras enligt EU:s ämnesdirektiv (67/548/EG)**
Farligt för vattenmiljön	Kronisk 1 med H410	N; R50-53
	Kronisk 2 med H411	N; R51-53
	Kronisk 3 med H412	R52-53

Mängden påförda miljöfarliga ämnen beräknas därefter enligt:

Applicerad mängd (g/m^2)x andel miljöfarliga ämnen i ytbehandling %
/ytbehandlingens verkningsgrad

Krav O30 Flyktiga organiska föreningar (VOC) - enbart ytbehandlingssystem

Ingår flyktiga organiska föreningar (VOC) i ytbehandlingsprodukten? ☐ ja ☐ nej

Om ja, ange kemisk beteckning, CAS-nummer och mängd i viktprocent:

_____

_____

För alternativ b), ange summan av VOC i ytbehandlingsystemet i g/m^2 (se beräkningsexempel under).

_____

_____

Beräkningsexempel för summa miljöfarliga ämnen (O29) och summa VOC (O30) i ytbehandlingssystem:

Tillverkaren använder 3 produkter i sitt ytbehandlingssystem och använder valslackering (verkningsgrad 95 %).

Produkterna innehåller följande:
Produkt A: 10 % miljöfarliga ämnen; 0,5 % VOC; påförs 20 g/m^2
Produkt B: 5 % miljöfarliga ämnen; 1 % VOC; påförs 40 g/m^2
Produkt C: 7 % miljöfarliga ämnen; 0,7 % VOC; påförs 20 g/m^2

Uträkningen blir då:

Summa miljöfarliga ämnen: $\frac{(0,10*20)+(0,05*40)+(0,07*20)}{0,95}$ = 5,7 g/m^2

Summa VOC: $\frac{(0,005*20)+(0,01*40)+(0,007*20)}{0,95}$ = 0,64 g/m^2

Krav O31 UV-lackering

Ingår hexandioldiakrylat (HDDA) CAS-nr 13048-33-4 i UV-lacken? ☐ ja ☐ nej

(datum)	(företagsnamn)
(underskrift kontaktperson)	
(namnförtydligande)	(telefon)

Bilaga 11 Deklaration av energianvändning

Kommer att skapas efter remiss

Bilaga 12 Energiinnehåll i bränslen

Energiinnehållet i bränsle beräknas utifrån tabellen nedan. Om det framställs elektrisk energi internt kan man välja mellan följande metoder för att beräkna bränsleförbrukningen:

- Faktisk förbrukning av bränsle beräknas på årsbasis.
- Förbrukningen av internt producerad el multipliceras med 1,25.

Värmevärden (brennverdier) för olika bränslen. Värden är angivna i GJ/ton om inget annat anges. (1 kWh = 3,6 MJ)

Bränsle	Värmevärde FIN[1)] GJ/ton	Värmevärde SE[2)] GJ/ton	Värmevärde DK[3)] GJ/ton	Värmevärde NO[4)] GJ/ton	2012/27/EC Energy content* GJ
Bensin	44,3	43,7 (37,8 MJ/l)	43,8	43,9	44,0
Dieselolja	42,8	43,3 (35,3 MJ/l)	42,7	43,1	
LPG (gasol)	46,2	46,0	46,0	46,1	45,2
Lätt eldningsolja	42,8	40,6 (35,8 MJ/l, EO-1)	-	43,1	42,3
Tung eldningsolja	41,1 (svavel <1 %)	43,1 (40,5 MJ/l, EO-5)	40,65 (fuelolie)	40,6	440,0
Naturgas	36,0 (GJ/1000 m^3)	44,1 (GJ/1000m^3)	39,55 (GJ/1000 m^3)	40,3 (GJ/1000 Sm^3)	47,2
Stenkol	25,0	27,2	24,23	28,1	28,5
Träpellets, trä	16,0	16,8	17,5	16,8	16,8
Torv (fräs-stycke)	10,1 - 12,3	9,3 - 12,8 (50 % - 35 % fukt)	-	-	7,8 - 3,8
Halm	13,5		14,5		
Biogas	23,0 (GJ/1000 m^3)		23,0 (GJ/1000 m^3)		
Träflis	10,5		9,3		13,8 (wood 25 % fukt)
Träavfall	12,0	12,1 (30 % fukt)	14,7	16,25 - 18 (torr)	

** Energieffektiviseringsdirektivet, 2012/27/EC, Bilaga IV, «Energy content of selected fuels for end use».*

1) Statistikscentralen i Finland, Bränsleklassificering 2013.

2) Värmeforsk, Miljöfaktaboken 2011.

3) Energistyrelsen, Energistatistik 2012

4) Statistisk Centralbyrå. Notater Documents 30/2013. The Norwegian Emission Inventory 2013.

(% W) är viktprocent vatten i bränslet, f i nedanstående formler. Där inte annat anges är värdet på f = 0 % W och med genomsnittligt askinnehåll.

Formel för beräkning av energiinnehåll i träflis[6]:

Energiinnehållet i träflis beror på innehållet av vatten i flisen. Nedan följer ett exempel på beräkning av energiinnehåll i flis.

Energiinnehållet i torrt trä är 19,0 MJ/kg.

Det krävs energi för att förånga vatteninnehållet i trä. Denna energimängd reducerar bränslevärdet i träflisen. Formeln för beräkning av energiinnehåll kan ställas upp på följande sätt:

19,0 MJ/kg - 21,442 x f /100 = MJ/kg där f är vatteninnehållet i %W i trä.

Faktorn 21,442 är summan av vattnets förångningsvärme (2,442 MJ/kg) och energiinnehållet i torrt trä (19,0MJ/kg).

Om ansökaren kan hänvisa till laboratorieanalyser av bränslevärden av ett använt bränsle kan Nordisk Miljömärkning överväga att använda laboratorieanalysens bränslevärde för beräkning av energiinnehåll.

[6] Referens: Videncenter for Halm- og Flisfyring, c/o dk-TEKNIK (tlf. +45 39 555 999): "Videnblad nr. 125.2" af 29/6-98, revideret 26/3-99.

Bilaga 13 Marknadsföring av Svanenmärkta golv

Vi bekräftar härmed att vi känner till reglerna för användning av det nordiska miljömärket Svanen enligt ”Regler för Nordisk Miljömärkning av produkter” 22 juni 2011 eller senare versioner och vi försäkrar att marknadsföringen av det Svanenmärkta golvet ska genomföras enligt dessa regler.

Vi bekräftar också att vi har kunskap om innehållet i kriterierna för Svanenmärkning av golv.

Vi försäkrar att de inom vårt företag som marknadsför det Svanenmärkta golvet/golven ska informeras om kriterierna för Svanenmärkning av Golv samt ”Regler för Nordisk Miljömärkning av produkter” 22 juni 2011 eller senare versioner.

Ort och datum	Företag
Underskrift, kontaktperson	
Namnförtydligande	Telefon
Underskrift, marknadsföringsansvarig	
Namnförtydligande	Telefon

Vid personalbyte ska ett nytt intyg skickas in till Nordisk Miljömärkning.